

M.T.I.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

00.008/K

Belföldi hírek

budapest, 1983. július 14. bel c s ü t ö r t ö k

sb0001 4 160 mtib1001

szovjet könyvek magyarországon /1. rész/

1983. július 14. - a felszabadulástól napjainkig mintegy 15 ezer orosz és szovjet szerző műve több mint 101 millió példányban látott napvilágot magyarországon. a szovjet irodalom, tudomány, művészetek iránti érdeklődést jelzi, hogy csak az elmúlt évben 147 orosz, illetve szovjet szerző műve, több mint kétmillió példányban vált hozzáférhetővé a magyar olvasók számára.

a szovjet irodalom mai kiadása 1945 óta összefüggő folyamatot alkot. jellemző, hogy az 1955-től 1970-ig terjedő, a szovjet irodalmat feldolgozó kétkötetes bibliográfia 40 ezer adatot tartalmaz, s a könyvjegyzékből kitűnik az is, hogy a szovjetunió 64 nyelvű irodalmával ismerkedhetett meg ebben az időszakban a magyar olvasó.

solohov csendes donja 12 kiadásban jelent meg a felszabadulás után 412 ezer példányban. az emberi sors 10 kiadást ért meg, s 453 ezer példányban jutott a könyvesboltokba. tolsztoj háboru és békéje 19 kiadásban, mintegy félmillió példányban talált magyarországon olvasóra. a gorkij kötetek száma pedig napjainkra már túlhaladta a kétmilliót.

a szovjet irodalom folyamatos jelenlétét jól tükrözi, hogy 1980-ban 46 felnőt és 21 gyermekeknek szánt szépirodalmi alkotás jelent meg, 1981-ben 53, illetve 17. ez az arány szerepel az 1982. évi statisztikában és az 1983-84-es tervekben is.

a klasszikus orosz irodalomból a hazai kiadók rendszeresen megjelentetik azokat a műveket, amelyek nélkülözhetetlenek a mai olvasó általános művelődéséhez. így a legfontosabb alapművek, mint például tolsztoj anna karenina című regénye, háboru és béké-je, gogol holt lelkek, dosztojevszkij bűn és bűnhődés című regénye, csehov színművei állandóan kaphatók a magyarországi könyvesboltokban. az egyedi kiadványok mellett életműsorozatokban is kiadják a legnagyobb klasszikusok műveit. 1981-ben fejeződött be a nyolckötetes puskin-sorozat, s még 1984-ben is folytatódik a már ismételt dosztojevszkij életmű-könyvfűzér.

/folyt. köv./ i km/mi/kö ag sn
00.10 140783 2006

--

sb0002 4 160 mtib1002

szovjet könyvek magyarországon /2. rész/

a felszabadulás óta eltelt idő alatt a szovjet irodalom szinte valamennyi fontos műve megjelent már magyar nyelven. gorkij, alekszej tolsztoj, majakovszkij, szerafimovics, bulgakov, solohov, fagyjev, babel, jeszenyin, pausztovszkij, leonov, kaverin, katajev, ehrenburg, tyihonov, szimonov, kazakov, suksin nevei fémjelzik ezt a vállalkozást, amelynek eredményeként - a szovjet irodalmi szakemberek véleménye szerint - nincs már magyarul még nem publikált jelentős szovjet mű.

a szovjet szerzők klasszikusainak ujrakiadását eredményezte a szovjet irodalom könyvtára sorozat, amelyben 16 egyedi mű és 6 antológia jelent meg. a magyar könyvkiadás összegzésnek szánta ezt a sorozatot, újdonságot a nagyobb áttekintést nyújtó antológiák közöltek. ilyen volt a szovjet drámák című kétkötetes válogatás, ezen kívül két verskötet és három elbeszélésgyűjtemény reprezentálta a szovjet irodalom sokszínű képét. így jutottak a magyar olvasókhoz ajtmatov, abromov, bondarev, belov, brekova, jevdokimov, dangulov, okudzsava, raszputyin, szemjonov, rimakov, geraszimov, zaligin művei. az utóbbi években nagyobb válogatást adtak ki a gruz próza másfél évezredes anyagából, a szovjet-észt novellairodalomból, még az idén megjelenik a türkmén klasszikus magtumkuli verses kötet és egy nagyobb válogatás a mai ukrán kisprózából. az elmúlt három évben a gruz dumbadze és ebanoidre, az azerbajdzsán elcsin és anar, az ukrán pavlicsko és sevsuk, a baskir kerim, a tatár basirov, a belorusz kozko, az észt jaan kross és mati unt művei.

az idei könyvhéten jelent meg, s méltán népszerűvé vált a szovjet írók új elbeszéléseit tartalmazó rotschild hegedűje című kötet. bokunyin gyónás, bulgakov a fehér gárda, csehov szakadékban, dosztojevszkij megalázottak és megszorítottak, valamint az ördögök, kanovics gyertyák a szélben, kross a cár örültje, okudzsava szegény avroszimov és vasziljev, a hajnalok itt csendesek című művei már az év első felében a könyvesboltokba kerültek.

az év végéig kerül ki az európa könyvkiadó műhelyéből abromov a ház című regénye, geraszimov kísérletek a boldogságra című regénye, gorkij drámasorozata, lermontov izmail bég című elbeszélő költeményeket tartalmazó kötet, scserbatov paszkevics magyarországon című történelmi tanulmánya, tokareva az uszómester című elbeszéléskötete, s a trifonov művei sorozatban a ház a rakparton című írás.

már formálódna az európa kiadó jövő évi tervei is; ezek között mintegy 30 orosz, illetve szovjet szerző művének megjelentetése szerepel. /mt1/

i km/mi/kö ag sn
00.10 140783 2592

--

sb0003 4 160 mtib1003

ismét lesz görög-római kiállítás - a szépművészeti múzeum rekonstrukciója

1983. július 14. - a napokban készült el a szépművészeti múzeum városligeti szárnyának építészeti rekonstrukciója. ezt az épületrészt - amelyben korábban a görög-római kiállítás volt látható - öt esztendővel ezelőtt zárták be. a múzeum szakemberei a következő héten fognak hozzá az új kiállítás tervezéséhez és felállításához. a görög-római tárlat várhatóan jövőre nyit ismét.

a múzeum felújítása mintegy 10 éve tart, s a befejezésig még csaknem ugyanennyi időt jósolnak az építők, valamint a múzeum vezetői. mivel a múzeum továbbra is fogadja a látogatókat, s éppúgy helyet ad a különféle tárlatoknak, mint eddig, a felújítást csak szakaszosan végezhetik el az építésszek.

a szépművészeti múzeum fennállása óta már jócskán előregedett, elavultak berendezései, a fűtőszerkezet, az elektromos hálózat, a tetőszerkezet, elkoptak a padlózatok, elhalványultak a csarnokok egykori fényei, s az épületen korábban nem tudták eltüntetni a második világháború egyes sérüléseit sem.

a muzeum helyreállítása során eredetiek maradnak a falak, a lépcsők, az oszlopok, a padozat, a fűtés, a világítás, s a tétő új lesz, ám azok is harmonikusan illeszkednek majd a belső környezetbe. először - 8 esztendővel ezelőtt - a legsérültebb szárnyban lévő pergamon csarnok készült el. a felújítás során a görög-római kiállítás termei, és további három kiállítóterem, valamint a belső udvar következett. a tervek szerint a neoreneszánsz emeletes szárny rekonstrukciójához most kellett volna hozzáfogni. a tetőszerkezet azonban annyira elavult, hogy több helyütt beázott a mennyezet, s ez már a muzeum kincseinek létét fenyegeti. ezért előbb a márványcsarnok kerül sorra, ahol kicserélik a tetőszerkezetet. a képtári rész után következik a többi kiállítóterem helyreállítása, korszerű raktárrendszer kiépítése, s egy modern, a kor követelményeinek megfelelő restaurátor-blokk kialakítása. /mti/

i cs/s ag sn

00.11 140783 1992

--

sb0004 4 160 mtib1004

a színházi kisvállalkozások tapasztalatairól

1983. július 14. - az 1982-83-as színházi évad egyik legtöbb izgalmat kiváltó eseménye a „magánszínházak”, a kisvállalkozások létrejötte volt. a közvélemény általában kettőt ismer: a magyar szinkört és a hőköm színpadot, és jóval kevesebb hír jutott nyilvánosságra a harmadikról, a győri színházon belül alakult munkaközösségről. a színházi kisvállalkozások működésének tapasztalatairól pándi andrás, a művelődési minisztérium művészeti főosztályának vezetője nyilatkozott az mti munkatársának, dénes d. istvánnak.

elmondta, hogy az eddig eltelt idő kevés az átfogó elemzéshez, de bizonyos következtetések levonása segítheti a kulturális kormányzat munkáját és a nagyközönség véleményalkotását. a kisvállalkozások létrejöttét jelentős társadalmi érdeklődés és heves szakmai viták előzték meg. létrehozásuk időnként konok ellenállásba ütközött, tudniillik sokan úgy vélték, hogy a nem növekvő állami támogatást minden új színházi alakulat tovább terheli. hamar kiderült, hogy ez az aggály feleslegesnek bizonyult: a vállalkozások nem kérnek és nem is kaphatnak állami dotációt - ezt egyébként az engedélyezéskor világossá tették. a minisztérium nem „rövidíti meg”, tehát a többieket. mindez nem jelenti azt, hogy az új vállalkozások nem kaptak közvetett anyagi támogatást: például az adókedvezmény a hőköm színpad esetében több százezer forintot jelentett. ezenkívül

felmentést kaptak egyes foglalkoztatási szabályok kötelezettségei alól is.

a vállalkozások létrejöttét elsősorban a hiánypótlás indokolta. egyes területeken, ahol a nagy színházak nem tudták és tudják a közönségigényeket kiszolgálni, indokoltnak látszott munkájuk. mindkét vállalkozás magyar drámák, magyar darabok színrevitelére vállalkozott, s ez már önmagában is támogatandó elképzelés. ugyanakkor a minisztériumnak már az engedélyezés előtt is voltak kétségei, hogy a magánszínházak a saját maguk által leírtak szerint tudnak-e majd működni. ám úgy vélték, érdemes kockáztatni abban az esetben, ha a kisvállalkozások a hézagpótló szerepet betöltik.

a hőköm színpad sportcsarnokbeli szereplése felszította a kedélyeket. hiba lenne azonban egyetlen előadás kudarcából az egész vállalkozás felett megkongatni a vészharangot. nem annyira a hőköm bukott, hanem sokkal inkább a közönség vizsgázott jól, mert igen kategórikusan és határozottan fejezte ki ellenérzését.

/folyt.köv./ di/tr/s -

00.12 140783 2439

--

sb0005 4 160 mtib1005

színházi.....2. rész. tanulságok azonban természetesen vannak: a közönség igénye a magánszínházak esetében lényegesen erősebben hat a darabválasztásban. nagy a kísértés az olcsóra, és megfigyelhető az is, hogy néha tartalmi engedményeket téve próbálják kiszolgálni a közönséget. a sportcsarnokbeli előadás másik tanulsága arra int, hogy minden előadásra fokozottabban kell figyelni. nem annyira bizalmatlanságból, hanem sokkal inkább azért, hogy segítsük ennek a színházi formának az életképességét. azt kell művelniük, amire vállalkoztak, és ne csak azt tegyék, amit ők gondolnak hiánypótlónak...

biztatónak tartják a győri kísérletet. néhány hónap tapasztalatai után úgy látszik, hogy ez a formáció - a munkaközösség - rejti a legtöbb lehetőséget. több olyan feladatot is meg tudtak oldani, amelyet az anyaszínház nem. a színészek és a rendezők szabadidejét használták fel és gyakran a raktárban porosodó színházi kellékekkel és díszletekkel dolgoztak. a produkciók művészi színvonalának garanciáját a nagyszínházi háttér jelenti, és a korábbinál sokkal jobban sikerült kihasználni az emberekben kezdeményező kedvét. olyan területekre is eljutott a munkaközösség, ahová a nagy színház nem, s így sikerült betölteni a hézagpótló

funkciót. nem mellékes az sem, hogy a keveset foglalkoztatott vidéki színészek jobb anyagi körülmények közé kerültek. a munkaközösségi forma ellen alig hozható fel ellenérv, s máris több vidéki színház tervezi bevezetését. további előnyük abban rejlik, hogy elterjedésük esetén sikerülne ellenőrizhető mederben tartani a haktikat. a színészek nem lennének kiszolgáltatva a különböző szervezőknek. és tovább javulna a kisebb települések színházi ellátottsága is. a jogi keretek részben adottak, a további intézkedések a következő színházi évadban várhatók.

mint a főosztályvezető hangoztatta, az első évad fő tanulsága: a közönség ítélete meghatározó erővel hat a színházra. a kisvállalkozások ilyen tapasztalatai pedig átvihetők a nagy színházakra. a szabályozók a jövőben ennek szellemében változnak. a kulturális kormányzat felelőssége pedig nem pusztán tartalmi garancia, s nem abból áll, hogy a műsorokat valaki engedélyezi, hanem abban, hogy a színházak milyen módon kerülnek a kulturális összképbe: valóban színesítik-e azt, vagy elszűrkitik. /mti/

di/tr/s ag sn

00.12 140783 2327

..

sb0006 4 160 mtib1006

gyorsabb tanácsi ügyintézés

1983. július 14. - a főváros xiii. és xvii. kerületében az ügyintézés törvényességével kapcsolatos vizsgálatok tapasztalatait összegezték a helyi tanács ülésén.

a rákosmentén évente mintegy 80-82 ezren keresik fel a tanácsot. az utóbbi két esztendőben számottevően gyarapodott a városrész népessége, s lényegesen átalakult a lakosság összetétele. mindez új feladatok elé állította például a gyám- és gyermekvédelmi, a szociálpolitikai, az iparhatósági és a lakásügyek intézőit. a szakigazgatási szervek általában lelkiismeretesen válaszolnak az állampolgárok kérdéseire - határozataiknak csak 3 százaléka ellen fellebbeztek 1982-ben -, ám különösen a műszaki ügyeknél, s ezen belül is az engedély nélküli építkezéseknél gyakran nem kellő körültekintéssel járnak el. az ügyintézés egyik legfontosabb követelménye a gyorsaság: tavaly - jól szolgálva a lakosság érdekeit - mintegy 59 ezer ügyben intézkedtek a szokásosnál rövidebb idő alatt, ám sokszor túl is lépték a rövidített határidőt. főleg az állami gondozással kapcsolatos ügyek elhúzódása okozott komoly gondokat. évente 600-700 - zömmel a tanácstagai beszámolókon és a

képviselői fogadóórákon felvetett - bejelentés, javaslat, panasz érkezik a szakigazgatási szervekhez, ezek többségét gondosan kivizsgálják, a jövőben az intézkedések végrehajtásának ellenőrzésére kívánnak nagyobb figyelmet fordítani. a tájékoztató- és ügyfélszolgálati iroda tevékenységét - az ellenőrzések szerint - az udvariasság, a segítőkészség jellemzi, itt tavaly több mint 41 ezer egyszerűbb ügyben intézkedtek azonnal.

angyalföldön a korábbinál gyorsabbá vált a tanácsi ügyintézés. tavaly többen emeltek ugyan szót a szakigazgatási szervek által első fokon hozott határozatok ellen, mint 1981-ben, de a fellebbezések magasabb száma lényegében csak a beérkezett ügyiratok szaporodását követte. a hatósági munka törvényessége - a jogpolitikai irányelvek érvényre juttatása, az állampolgárok jogainak védelme - a vizsgálatok szerint megfelelő.

csökkent a 30 napon túl elintézt ügyek száma, egyes osztályok - például a lakás-, az igazgatási és a műszaki - azonban jelentősen túllépi a törvényes határidőt. a lakossági kapcsolatok fejlesztése céljából az egyedi ügyekben nagyobb önállóságot adnak az előadónak: arra ösztönzik őket, hogy a fontos körülményeket mérlegelve bátrabban döntsenek saját megítélésük szerint, ne csak a megszokott, bürokratikus „kaptafa”, -megoldásokat alkalmazzák. /mti/

na/tr/s ag sn

00.13 140783 2506

..

sb0007 4 160 mtib1007

szoborállítások a fővárosban

1983. július 14. - a képzőművészeti kivitelező vállalat műhelyeiben a napokban készül el az az emlékkő, amely a nagy latin-amerikai forradalmár, simón bolivar születése 200. évfordulójának állít emléket. a boros zoltán építész tervezte alkotást július 22-én avatják fel csepelen.

a budapest galéria - az eddigi budapesti képzőművészeti igazgatóság - az év második felében több új köztéri szobor felállítását tervezi a fővárosban. még 1960-ban készült el kalló viktor és skoda lajos közös munkája, az ellenforradalom áldozatainak emlékműve, amelyet az 1956-os tragikus események egyik színhelyén, a köztársaság téren állítottak fel. az emlékműnél most elhelyezik azt az új domborműsort, amely az eseményeket balladai tömörséggel, jelképszerűen idézi fel. az emlékművön helyet kapnak azok nevei, akik életüket áldozták a párt ház védelmének.

varga imre kossuth-díjas kiváló művész két új szobrával gazdagodik a főváros. már öntik czóbel béláról mintázott mellszobrát, amelyet a festőművész egykori lakóházának - v. kerület, október 6. utca 3 - diszudvarán állítanak fel augusztus végén, szeptember elején. a vállalat műhelyében elkészítették azt a bronz kompozíciót is, amelynek címe: kondor béla emléke. ez az alkotás a xviii kerületi havanna lakótelepen a kondor béla sétányra kerül.

gyenes tamás a két világháború közötti magyar irodalom kiemelkedő tehetségű írója, gelléri andor endre portréját mintázta meg. alkotása óbudára, a mókus utcai óvoda előtti parkba kerül.

vigh tamás a könyvnyomtatás feltalálójának, gutenbergnak állít emléket domborműves emléktáblájával, amelyet a józsefvárosi gutenbergtér helyeznek el.

a budapest sportcsarnok melletti szabad területen avatják fel szekeres károly veszprémi keramikumművész szilikát-anyagú térplasztikáját.

kőbányán a kőrösi csoma sándor uton még az idén lerakják alapjait a híres ázsia-utazó, a tibeti nyelv első európai kutatója egészalakos bronzszobrának, tóth béla alkotásának. a szobor avatása 1984-ben, kőrösi csoma sándor születésének 200. évfordulóján lesz.
/mti/

ri/tr/s ag sn

00.13 140783 2122

..-

sb0008 4 150 mtib1008

sikerős magyar-szovjet kooperáció festékszóró-gyártásban

1983. július 14. - az idén tovább bővül a mechanikai művek és a szovjet vilniusi festékszórógyár kooperációja. a kölcsönös alkatrész-szállítások mellett a nagynyomású festékszórók harmadik országbeli közös értékesítése újabb piacokra is kiterjed.

a magyar és a szovjet vállalat együttműködése 1976-ban kezdődött - kezdetben azzal a céllal, hogy a belföldi piacot és a többi szocialista országot korszerű korrózió- illetve felületvédelmi eszközzel lássák el. a nagynyomású festékszórók gyártásának licencét az nszk-beli wagner cégtől vásárolták meg. a termelést 1978-ban kezdték meg, mégpedig úgy, hogy a festékszóró-berendezésekhez a mechanikai művek a villamos egységek, szivattyúk, a szovjet partner

az alkatrészek - többek között nagynyomású tömlő, membrán, keményfémfúvóka - gyártását szervezte meg. a múlt esztendőben a kölcsönös kooperációs forgalom már elérte a 14 millió rubelt. a megállapodás alapján a közösen gyártott berendezéseket a szovjet partner az ázsiai szocialista országokba és kubába, a magyar vállalat pedig az európai szocialista országokba exportálja. ennek alapján a ferunion külkereskedelmi vállalat tavaly már mintegy 3 millió rubel értékben szállított a kooperációban készült festékszórókból a környező szocialista országokba.

az idén előreláthatólag számottevő mértékben nő a harmadik piaci értékesítés is. a ferunion a kooperációban gyártott festékszórókból kisebb mennyiséget már a múlt esztendőben is exportált a fejlődő országokba. most elsősorban az arab országokban kívánják bővíteni az eladásokat. többek között Irakba és Libanonba is küld mintadarabokat a külkereskedelmi vállalat. /mti/

pf/mi/köbam sn
00.14 140783 1726

..-

sb0009 4 170 mtib1009

madarak a tarlókon

1983. július 14. - csapatostól lepik el a kisebb-nagyobb ragadozómadarak, és a gólyák a learatott búzatáblákat fejez meg. elsősorban nem is az elhullott búzaszemeket szedegetik, hanem a „terített asztal”, többi vendégére, a pockokra, a hörcsögökre és az egerekre vadásznak. ezek az apró állatok ugyanis, miután most már nem takarja őket a lábba álló gabona, a levegőből is könnyebben észrevehetővé váltak. a madárcsapatokat - a sétálgató, méltóságteljesen álldogáló gólyákat, a köröző ragadozókat - a dohogó gépek, a tarlón tevékenykedő aratók sem zavarják. a három lépésnyi tisztas távot ugyan betartják, de azon túl már olyan nyugodtan vadásznak, mintha csak tudnák, hogy a rágcsálók irtásával az embernek segítenek. /mti/

dáv/kö kz sn
00.15 140783 0779

..-

sb0010 4 170 mtib1010

ismét megjelent a kecsege a duna szigetközi szakaszán

1983. július 14. - a nyári kánikulában is intenzív a halászat a duna szigetközi szakaszán és a kisalföld folyóin. a győri előre halászati termelőszövetkezet a szigetközi duna-szakaszon és a mellékágakban dolgozó halász brigádjai naponta általában 4-5 mázsás zsákmánnyal térnek haza, de volt amikor 10 mázsa halat is fogtak egyetlen éjszaka. az utóbbi napok figyelemre méltó eseménye: ismét került kecsege a hálókba. a folyóknak ez az izletes halfaja rendkívül érzékeny a szennyezésre, s az elmúlt években szinte kiveszett a 400 kilométer hosszú magyar duna-szakaszból. ezért is örvendetes újbóli megjelenése. a szigetköznel tavasszal szép számmal fogtak kecsegét, azután heteken át egyetlen példánnyal sem találkoztak a hálászok. az elmúlt napokban azután két alkalommal csaknem egy mázsa kecsegét emeltek szárazra a szigetközi duna-szakaszon. akadt köztük 2,5 kilós példány is. /mti/

cser/sza/kö ká sn
00.15 140783 0973

-.-

sb0011 4 150 mtib1011

üzemi próba a tapolcai bazaltgyapot-gyárban

1983. július 14. - megkezdődtek az üzemi próbák a hazai építőipari szigetelőanyag ellátásának javítására hivatott új tapolcai bazaltgyapot-gyárban. a bazaltkő olvasztása, szálakra huzása és a szigetelőlapok előállítására svéd technológiával, nagyrészt ugyancsak svéd berendezésekkel történik. az üzemszerű termelés a tervek szerint októberben kezdődik meg, és már az idén 2200 tonna szigetelőanyag készül az új gyárban, amely 1985-ben éri el teljes kapacitását. attól kezdve évente 18 ezer tonna kitűnő minőségű hő- és hangszigetelő anyagot szállít az építőiparnak. /mti/

bév/nné/kö kz sn
00.16 140783 0647

-.-

sb0012 4 150 mtib1012 /közönségszolgálat/

arany-morzsa

1983. július 14. - kukoricalisztes zsemlyemorzsával bővíti termékeinek választékát a baranya megyei sütőipari vállalat. a háztartásokban és a nagyobb konyhákban is nélkülözhetetlen morzsa új változata abban tér el a hagyományostól, hogy az alapanyagául szolgáló tésztahoz kukoricalisztet is kevernek. a sütés és az őrlés után ettől kapja meg a nevéhez méltó szép aransárga színt, s ezt a rántotthusok panírjában vagy a vele készített köretekben is megőrzi. az adalék ugyanis meggátolja a morzsa túlzott megbarnulását. a vállalat tervei szerint havonta mintegy öt tonna arany-morzst készítenek. ha az újdonságot a háziasszonyok és a konyhafőnökök megkedvelik, ennél többet is képesek előállítani belőle. /mti/

kász/bné/kö kz sn
00.16 140783 0757

-.-

sb0013 4 150 mtib1013

törlik a dohányt hevesben

1983. július 14. - megkezdték a dohány törését heves megyében. az idén a száraz idő hatására az átlagosnál mintegy két héttel korábban láttak hozzá ehhez a munkához. a betakarítást a virginia vagy közismertebb nevén a „hevesi dohány” törésével kezdték. a kezdeti tapasztalatok szerint az idei dohánytermés mennyiségileg több lesz a tavalyinál, s ugyanakkor a minősége is kifogástalan.

a dohány e híres hazai termőfaján az idén mintegy hatszáz hektárról takarítanak füstölőanyagot. figyelemre méltó, hogy az idén háztájiban is újra sokan foglalkoztak vele. így az egyik jellegzetes hevesi dohányfajta ismét rászolgál a gyakorlatban is a kerti dohány elnevezésre. ez a dohány ugyanis nagyon érzékeny, igényes, ám ha megkapja, meg is hálálja ezt a gondos ápolást, amelyre lényegében csak kiskertekben van lehetőség. a háztájiban termelt kerti dohányt a ház körüli pajtákban is szárítják, és előkészítve adják majd át a kápolnai dohánybevéltőnek. /mti/

kov/lné/kö kz sn
00.17 140783 1014

-.-

sb0014 4 170 mtib1014

rendbehozták a velencei-hegység turistautjait

1983. július 14. - a természetbarát szövetség fejér megyei szervezetei, a velencei-tavi intézőbizottság és a velencei-tavi költségvetési üzem társadalmi munkásai rendbehozták a velencei-hegység turistautjait, pótolták az utjelzéseket, és minden turautvonal elején térképes utbaigazító táblákat helyeztek el. a szorgos társadalmi munkások kitisztították a forrásokat, az ivókutakat; szeméttárolókat, szalonmasütőket és esőbeállókat készítettek, és turistapihenőket alakítottak ki. a fejér megyei természetjáró szakosztályok minden hét végén szervezett turaprogramról is gondoskodnak, az erdő rendjére pedig a társadalmi erdei szolgálat ügyeletesei felügyelnek. /mti/

zsi/s kz sn

00.17 140783 0742

--

sb0015 4 150 mtib1015

új szervezeti formák a magánkiskereskedők árubeszerzésében

1983. július 14. - a növekvő magán-kiskereskedelmi hálózat áruigénye egyre kevésbé elégíthető ki a központi árualapokból, ezért állandóan újabb és újabb források feltárására van szükség. a vásárlók a magánkereskedelemtől elvárják: igazodjék gyorsabban a kereslet változásaihoz, s a választékot egyedi és kisszériás termékekkel színesítse. a piacismeret hiánya, a partnerkapcsolatok kialakításának gyengesége, az üzleti érdekek különbözősége miatt azonban az újabb helyi árualapok feltárása nem halad a kívánt mértékben.

ez a felismerés vezette a kisosz-t, amikor a hagyományos érdekvédelmi feladatok ellátása mellett célul tűzte, hogy fokozza gazdaságsszervező, koordinációs tevékenységét, amelynek egyik legfontosabb területe a kiskereskedők árubeszerzésének segítése. elsőként több olyan vállalattal létesített kapcsolatot, amelyektől eddig a kiskereskedők nem vásárolhattak. ma már beszerezhetnek például divatárut az okisz labortól, horgászcsikket a hokév vállalatától, olcsó ruházati cikkeket a fer alkalmi részlegétől, autóelektromos cikkeket, akkumulátorokat, autóápolási és felszerelési cikkeket az avifor gt-től.

a kisosz gazdaságsszervező munkájának eredményeként jött létre ez év elején a kisosz-kiosz együttműködési megállapodás, amely szervezeti keretet ad a kisiparosok és kiskereskedők eddig csak spontán kapcsolatainak. közösen szerveznek árubemutatókat, börzéket, s az ezek nyomán forgalomba kerülő termékek tovább bővíthetők, színesíthetők az áru kínálatot, javíthatják az ellátást alapvető cikkekből is.

a beszerzések segítésére a kisosz alkalmi társulások, gazdasági munkaközösségek, polgári-jogn társaságok megalakítását, valamint más gazdálkodó szervezetekkel közös gazdasági társulások létrehozásának lehetőségét vizsgálja. a magánkereskedők gazdasági együttműködése csökkenti az árubeszerzési költségeket is, hiszen a közös szállításhoz például olcsóbb a fuvardíj, s nagyobb tételben a termelők is olcsóbban adják portékáikat. végső soron a fogyasztók láthatják hasznát a kisebb költséggel járó árubeszerzésnek, mert az mérsékli a fogyasztói árakat is. /mti/

mg/kö bam sn
00.18 140783 2186

--

sb0016 4 150 mtib1016

hatezer tonna uborka exportra

1983. július 14. - megkezdték az uborka szedését e közkedvelt zöldségféle legnagyobb hazai termőközvetében, győr-sopron megyében. a zöldért vállalat és a fogyasztási szövetkezetek csupán nyersuborkából 6 ezer tonnát exportálnak e vidékről a közeli hetekben az nszk-ba, hollandiába, dániába és svédországba. savanyu uborkára az ndk-ból, az nszk-ból és a szovjetunióból van a zöldért-nek és a győri fogyasztási szövetkezetnek megrendelése - együttesen mintegy 1.700 tonnára. a mosonmagyaróvári konzervgyár uborkaexportja pedig még ennél is tetemesebb. a rengeteg uborka csaknem teljes egészében a kiskertekben, háztáji gazdaságokban terem. a rábaközben, a szigetközben és a hanság vidékén több száz kistermelő foglalkozik a termesztésével. az idén az elmúlt évhez viszonyítva még növelték is az ezzel hasznosított területet. /mti/

cses/s kz sn

00.19 140783 0890

--

sb0017 4 150 mtib1017

zöldborsószezon

1983. július 14. - befejeződött a zöldborsószezon a debreceni konzervgyárban. a rendkívül aszályos időjárás ellenére minden eddiginél több, összesen 1450 vagon zöldborsót vásároltak és dolgoztak fel. ez egyben jelzi azt is, hogy beváltak a termelés és a felvásárlás biztonságát szolgáló intézkedések. különösen hatékonyak bizonyult a borsó besorolása a nádudvari kukorica- és iparinövény-termelési rendszer növényei közé, s az is, hogy a jól termő löszháti talajokra csoportosították át és koncentrálták a vetésterületét. így a műveléséhez fel tudták használni az intenzív gabonatermesztési program korszerű gépeit is. a gyár segítségével az idén már negyvenkét önjáró betakarító gép dolgozott a borsóföldeken, s konténerekben szállították a szemet a földekről a gyárba, ahol az idei termés nagyobbik részét fagyasztották, kisebb részéből pedig konzervet készítettek. az idei sikert látva a debreceni konzervgyárat a borsófeldolgozás egyik nagy hazai központjává akarják fejleszteni. megteremtik a feltételeit annak, hogy jövőre már 2000-2500 vagon borsót tudjon tartósítani. /mti/

szü/éva/kö kz sn
00.20 140783 1132

-.-

sb0018 4 150 mtib1018 /közönségszolgálat/

kertbarátok tanácsadója - a szőlő szüret előtti védelme

1983. július 14. - a szép és jóminőségű termés érdekében folytatni kell a szőlő védelmét, amely különösen akkor fontos, ha az augusztus és szeptember eleje csapadékos lesz. ha éppen most nem „babusgatjuk”, a szőlőt, akkor szinte az egész évi munkánk hasztalan volt, hiszen a termés felét is elviheti az időjárás - figyelmeztet az újabb teendőkre a mém növényvédelmi és agrokémiai központja.

a szőlőt a szüret előtt a szürkepenészgomba vagy népiesen a kékpenészes rothadás pusztítja. tudni kell azonban, hogy ez a gomba csak akkor szaporodik tömegesen, ha a bogyók valamilyen oknál fogva megsérülnek, megrepedeznek, az egészséges bogyók nem fertőződnek. a sérüléseket a szőlómolyok hernyói, a jégverés, a lisztharmat okozhatja. ezért tehát - a korai szüretelésre váró csemegefajták kivételével - augusztusban legalább két alkalommal - 5. és 10. között, valamint 20. és 25. táján - permetezni kell. a gomba- és rovarölő szerek kombinációjaként a szürkepenész és a szőlómolyok ellen az ortho-phaltan, a bi-58 és a karathane keverékét javasolják. ügyeljünk azonban a szüret előtti várakozási idők pontos betartására annál inkább, mert egyes készítmények a must erjedését is gátolják. /mti/

kf/kf/bam/gw sn

07.46 140783 1285

-.-

sb0019 4 150 mtib1019

önkiszolgáló nagykereskedelmi raktárak

1983. július 14. - önkiszolgálásra rendezni be több nagykereskedelmi raktárát a kisalföldi élelmiszer és vegyiáru kereskedelmi vállalat. az átszervezéssel a kisebb üzletek árubeszerezését akarják megkönnyíteni. az első önkiszolgáló raktár szombathelyen, a következő győrött nyílik meg. a polcaikon ott lesz mindaz, amire a kisboltokban szükség lehet. a módszer legnagyobb előnyének a gyorsaságot tartják. a boltoknak nem kell várniuk az áruszállító tehergépkocsi érkezésére. az áru utja, a kiválasztása után, csak annyi ideig tart, amennyi idő alatt az üzletvezető a bolt és a raktár közötti távolságot megteszi.

Cz

1983.07.14.

a szombathelyi önkiszolgáló nagykereskedelmi raktár még ebben az évben megnyílik. /mti/

mzs/kz/gw sn

08.01 140783 0773

--

sb0020 4 150 mtib1020

közös alkatrészgyártó üzem

1983. július 14. - importált gépekhez szükséges alkatrészek gyártására szövetkezett a sárvári baromfifeldolgozó vállalat és a szombathelyi lakástextil vállalat. az ehhez szükséges megmunkáló gépeket is közösen szerezték, illetve szerzik be. a hasznos kis üzemet a baromfifeldolgozó vállalat korszerűsítés során megüresedett régi gépházában rendezték be. a munka már meg is kezdődött. úgy tervezik, hogy évente több mint húszmillió forint értékű eddig importált alkatrész készül itt, s ennyiből már más vállalatoknak is tudnak szállítani. /mti/

lér/kz/gw sn

08.08 140783 0602

--

sb0021 4 150 mtib1021

takarékbetétkönyv - fiataloknak

1983. július 14. - takarékbetétkönyvet ajándékoz azoknak a fiataloknak a szegedi paprikafeldolgozó vállalat, akik kötelezettséget vállalnak, hogy öt évig nem hagyják el munkahelyüket. az öt év minden hónapjában - ugyancsak ajándékként - a vállalat 200 forintot helyez el a lakásbetétkönyvben, de csak abban az esetben, ha a tulajdonosa is gyarapította a betétet. az öt év eltelte után a vállalat nagy összegű lakásépítési kölcsönt ad betétkönyves dolgozóinak. /mti/

dob/f/kz/gw sn
08.23 140783 0529

--

Cp

1983.07.14.

sb0022 4 150 mtib1022

új kisüzemek a délalföldön

1983. július 14. - négy kisruhagyár készült el ebben a hónapban a dél-alföldön. a szegedi ruhagyár, illetve mezőgazdasági és fogyasztási szövetkezetek együttműködésével létrehozott kisüzemek közül háromban a termelés is megindult. átotthalmon a lakosság elköltözése miatt már évek óta nem működő tanyasi iskolát alakították át ruhaüzemmé: harminc asszony és leány készít itt munka- és divatköpenyeket. a békés megyei szabadkigyóson ugyancsak egy régi épületet rendeztek be varrodának. ott mintegy hatvanan láttak munkához: nadrágokat varrnak két műszakban. a bács-kiskun megyei tataházán létrehozott kisüzemnek negyven dolgozója van. téli munkaruhákat készítenek a szegedi ruhagyárból szállított gépeken, berendezéseken. a közeli kömpöc község új kisüzemében a következő napokban kezdik meg munkaköpenyek gyártását.

a számítások szerint hamarosan ezekben a kisüzemekben készül majd a többsége annak az évi nyolcszáz ezer férfi és nő munkaköpenynek, illetve iskolaköpenynek, amely a szegedi vállalat emblémájával kerül az üzletekbe. a falusi asszonyok helyben jutnak munkához, a gyár kapacitása pedig a nagyobb szakmai felkészültséget igénylő exportcikkek gyártására szabadul fel. /mti/

dob/kz/gw sn

08.34 140783 1250

--

sb0023 4 150 mtib1023

szárba szökkent a korai rizs

1983. július 14. - szárba szökkent a rizs a nagyunságban és a tiszavidéken, ahol a hazai vizigabona nagyobb hányadát termelik. a tartós kánikula kedvezően hat a melegigényes rizsre. a fejlettsége helyenként jó egyhetes előnyben van a múlt év azonos időpontjához képest. a különösen korai érésű orizella és parolina fajta bugája, szaknyelven szólva, már „hasban van”, ami azt jelenti, hogy e hét végén, a jövő hét elején megkezdődik a virágzása. a kánikulában olyan erősen párolog a rizstáblákat borító víz, hogy csaknem folyamatosan kell pótolni. a palotási állami gazdaságban az eddigieket tekintve jól vizsgálják a kubányi mintáju, szovjet szakértők közreműködésével épített rizstelep: növényállománya, a rizs fejlettsége egyaránt jó termést ígér. a karcagi május 1.

Cp

tsz-ben különösen szembetűnő a palántázott rizs erőteljes növekedése. e japán módszert 75 hektáron alkalmazzák, s az ehhez szükséges vetőmagból jövőre már más gazdaságoknak is tudnak szállítani. /mti/

end/kné/kz/gw

08.45 140783 1032

--

sb0024 4 170 mtib1024 /közönségszolgálat/

nemzetközi bridzs-fesztivál salgótarjánban

1983. július 14. - nemzetközi bridzs-fesztivált rendez szombat-vasárnap a salgótarjáni bridzs egyesület mintegy száz hazai és külföldi - budapesti, pécsi, siófoki, debreceni, tatabányai, egri, valamint kassai, losonci és bécsi - játékos részvételével. a karancs szálló mozaiktermében lebonyolításra kerülő kétfordulós- és a különleges logic-coup párosverseny tétje a tavaly alapított fesztivál vándorserleg.

az egyesület tervezi, hogy jövő nyáron egyhetes országos ifjúsági bridzs tábort rendez salgótarjánban, ahol avatott mesterek vezetnek be a fiatalokat a szellemi sportág elemi szabályaiba. /mti/

csiz/mfné/kz/gw sn

08.51 140783 0689

--

sb0025 4 130 mtib1025

halálos balesetek

1983. július 14. - kiskunfélegyháza külterületén polyák Lászlóné 28 éves gépiró, helyi lakos személygépkocsijával áttért az uttest bal oldalára, az árokba borult, és a helyszínen meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására a rendőrség vizsgálatot indított.

szombathelyen egy autóbusz elütötte a kerékpárján közlekedő veres péter 14 éves helyi tanulót, aki a helyszínen meghalt. a kerékpáros figyelmetlenül kanyarodott a már féktávolságon belül haladó autóbusz elé.

csesznek külterületén vurst ferenc 18 éves gépszerelő, zirci lakos motorkerékpárjával áttért az uttest bal oldalára és összeütközött egy nyerges vontatóval. a baleset következtében a motorkerékpáros a helyszínen meghalt.

ajka belterületén muszály László 17 éves tanuló, helyi lakos motorkerékpárjával egy villanyoszlopnak ütközött, felborult és a helyszínen meghalt. a két motorkerékpáros nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezetett.

zala megyében, bocfölde belterületén tóth róbert 22 éves gépész, helyi lakos személygépkocsijával a lejtős, vizes uton megcsuszott és a vizes árokba borult. a baleset következtében tóth róbert a kórházban meghalt. a személygépkocsi vezetője nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel közlekedett.

komárom megyében csatka-koromlapusztán nagy tiber 25 éves fűtésszerelő, csatka lakos egy hidrofór javítása közben áramütést szenvedett és orvoshoz szállítás közben meghalt.

a paloznaki strandon jiri stepanek 8 éves tanuló, csehszlovák állampolgár, mnichovoi lakos fürdés közben a balatonba fulladt.

zalaszentgrót térségében a zala folyóban fürdött és a vízbe fulladt szilágyi istván 25 éves segédmunkás, tekenyei lakos. /mti/

mi/an/er ag hgy

09.44 140783 1728

--

sb0026 4 160 mtib1026

könyvek időszerű gazdaságpolitikai témákról /1. rész/

1983. július 14. - a nemzetközi és a hazai gazdasági életben végbemenő változások miatt mind nagyobb az érdeklődés az időszerű gazdaságpolitikai kérdések iránt. a kossuth könyvkiadó az olvasói igényeket kielégítve ebben az esztendőben tucatnál is több közgazdasági és gazdaságpolitikai kötettel jelentkezik, olyan munkákkal, amelyek az olvasóknak utmutatónak szolgálnak a gazdasági életben való tájékozódásukhoz.

faluvégi lajos „a tervezés mai értéke”, című most megjelent könyve elsősorban gazdasági, tervezési szakembereknek szól, de hasznos olvasmányul kínálkozik a gazdasági kérdések iránt érdeklődők szélesebb körének is. egyik alapgondolata éppen az, hogy a népgazdasági tervezés nem csupán gazdasági-szakmai, hanem társadalmi ügy is, mert a szocialista eszmerendszerből következően a gazdasági mozgásnak mindig a társadalom előrehaladását, az állampolgárok anyagi és szellemi gyarapodását kell szolgálnia.

a szerző - a minisztertanács elnökhelyettese, az országos tervhivatal elnöke - művében azt vizsgálja, hogyan felel meg a növekvő követelményeknek nálunk és ma a tervezési rendszer. mindezt a múlt, a jelen és a jövő fontos összefüggéseinek feltárásával fejti ki. a kötet gerincét a jelenlegi - hatodik - ötéves terv témaköre alkotja, s az ezzel foglalkozó fejezetekben olvashatunk a terv elkészítésének előzményeiről, és „műhelytitkeiről”, a várható nehéz feltételeket és a feszültségeket is figyelembevevő céljairól, programjairól, továbbá megvalósításának eddigi tanulságos tapasztalatairól. a könyv azonban - mindenkor a legidősebb hazai gazdasági problémákhoz kapcsolódva - érinti a népgazdasági tervezés szemléletének és módszertanának napjainkig vezető fejlődési menetét, s vázolja népgazdaságunk és a tervezés fejlődésének jövőjét az ország mai ismert gazdasági gondjaiból kivezető utat is. külön fejezet foglalkozik azzal a folyamattal, amelynek során népgazdasági tervezésünk - mind módszerében, mind tartalmában - egyre inkább széles körű egyetértésen, demokratizmuson alapuló és a lakosság igényeivel árnyaltabban számoló társadalmi tervezéssé válik.

si-km/gg
10.27 140783 2238

--

sb0027 4 160 mtib1027

könyvek időszerű gazdaságpolitikai témákról /2. rész/

faluvégi lajos új könyve - az utóbbi három évben megjelent írásokból és nyilatkozatokból álló válogatáson kívül - mintegy felerészben olyan tanulmányokat tartalmaz, amelyeket a szerző külön e könyvéhez, anyagának teljessé tételére írt, s amelyek közül a legutóbbi 1983. márciusi keltezését visel. gazdaságpolitikai irodalmunkat „a tervezés mai értéke”, című könyv eleven problémalátást tükröző, rendkívül időszerű elemzéseket, sok új gondolatot frissen közreadó művel gazdagította.

hasonlóan átfogó, már-már enciklopédikus jellegű mű is napvilágot lát a közeljövőben: a vélemények-viták sorozatban hagyja el a kiadót a magyar gazdaságirányításról szóló kétkötetes munka. az összeállítás több olyan fontos írást tartalmaz olyan, a szakfolyóiratokban megjelent cikkek közül, amelyek megjelenésük idején valamilyen szempontból lényegesen hozzájárultak a magyar gazdaságirányítással kapcsolatos elméleti kérdések tisztázásához. az összeállítás nem gazdaságtörténeti dokumentumok válogatására törekedett, hanem a közgazdaságtudomány egyik fontos területének fejlődését kívánja tükrözni. az első kötet előbb az elméleti mechanizmusviták „hőskorában”, az ötvenes évek közepe táján megjelent írásokból válogat, majd azokat a cikkeket gyűjti egybe, amelyek már egy gyakorlatilag várható, átfogó mechanizmusreformmal foglalkoznak. a második kötet a kibontakozó új gazdasági mechanizmus korát öleli fel.

ugyancsak a közeljövő könyvujdonsága nyitrai ferencné államtitkár munkája, amely „a népgazdasági hatékonyság és tartalékai”, címmel kerül az üzletekbe. a központi statisztikai hivatal elnöke tanulmányában a hetvenes évtizedben bekövetkezett világgazdasági és hazai változások fényében tekinti át népgazdaságunk hatékonyságának alakulását. a gazdasági hatékonyság főbb tényezői mellett figyelembe veszi a társadalmi hatásokat is. vizsgálja a gazdasági hatékonyság teljes komplexumának alakulását, elemzi a legfontosabb erőforrások hatékonyságának változásait is: a munkatermelékenység és az eszközhatékonyság mellett a napjainkban mind nagyobb jelentőségű energia- és importanyag ráfordítást. részletesen vizsgálja a legfontosabb népgazdasági ágak hatékonyságának színvonalát, alakulását és együttműködésüket.

si-km/gg
10.31 140783 2293

--

sb0028 4 160 mtib1028

könyvek időszerű gazdaságpolitikai témákról /3. rész/

a napokban hagyta el a nyomdát hoós jános tanulmánya „a népgazdasági tervezés és az új növekedési pálya”, címmel. a gazdaságpolitikai füzetek sorozatban megjelent munka a népgazdasági tervezés fejlesztésének kérdéseit a gazdasági növekedés új jellemzői és követelményei alapján mutatja be. a szerző, az országos tervhivatal államtitkára ismerteti az új fejlődési, növekedési pálya főbb jellemzőit, gazdaságpolitikai összefüggéseit, a népgazdasági tervezéssel szemben támasztott főbb követelményeket. bemutatja a tervezés helyét, szerepét a gazdaságirányításban. /mti/ si-km/gg/ag/gw hgy

10.33 140783 0655

--

sb0029 4 150 mtib1029

a közlekedési és szállítási dolgozók szakszervezetének központi vezetőségi ülése /1. rész/

1983. július 14. - a közlekedési és szállítási dolgozók szakszervezetének központi vezetősége csütörtökön, a szot székházban tartotta ülését. urbán lajos, közlekedési minisztériumi államtitkár a szakma energiagazdálkodásának és másodnyersanyag-felhasználásának helyzetét ismertette a résztvevőkkel. elmondotta, hogy a népgazdaság ideit, 30 millió tonna kőolajnak megfelelő energiafelhasználásából mintegy 15 százalékkal, 4.5 millió tonna kőolajtermék egyenértékével azonos arányban részesedik a közlekedés és a szállítás. e mennyiség 76.5 százalékat a közuti, 16.5 százalékat a vasuti, 5 százalékat a légi és 2 százalékat a vízi közlekedés használja fel. az ágazat 1981-ben és 82-ben elérte a tervezett évi 100 ezer tonnányi kőolajterméknek megfelelő megtakarítást, s ez várhatóan a tervidőszak hátralévő éveiben is így lesz.

jó ütemben halad a dizelesítési program, eddig több mint ezer zil-tehergépkocsi motorcseréje fejeződött be. míg 1980 végén 23 ezer 600 zil járt az utakon, 1985-re számuk várhatóan 10 ezerre csökken, s ebből is 7,200-at dizelmotorral szerelnek fel.

az energiaracionalizálás elengedhetetlen feltétele a gépjárművek diagnosztikai vizsgálatának fokozása, valamint a takarékos vezetéstechnika elterjesztése. e téren vannak még hiányosságok, nem halad például kellően az üzemanyag-fogyasztásmérő próbapadok,

Cz

elektronikus adatrögzítők gyártása, alkalmazása. ezeket részben fogyasztáscsökkentő szerkezetek beállításával pótolják.

a légi közlekedésben a malév energiagazdálkodási intézkedéseinek eredményeképpen jelentősen csökkent az energiaköltség. ezt a vállalat egyebek közt úgy érte el, hogy figyelembe veszik a külföldi repülőtereken változó kerozinárakat, s gondos tankolási utasítás alapján vételeznek üzemanyagot. az energiamegtakarítás érdekében élenjáró technikai megoldásokat is bevezettek: a hajtóműveket számítógéppel szabályozzák be, s rendszeresen tisztítják a levegőgáz-csatornákat.

a hajózásban a nemzetközi tapasztalatok adaptálása és hasznosítása gyors ütemű, eredményes. gondot okoz viszont, hogy a közismerten alacsony energiaigényű hajózás részaránya nem növekszik a belföldi áruszállításban. ennek oka, hogy a vízi utálózat és a kikötő-fejlesztés nagyon költséges, még a mozgó kikötők létesítése is igen drága. /folyt. köv./

mg/mi/er/gw
10.52 140783 2409

--

sb0030 4 150 mtib1030

a közlekedési és szállítási dolgozók szakszervezetének központi vezetőségi ülése /2. rész/

a másodnyersanyagok felhasználásáról szólva az államtitkár rámutatott, hogy az egyes vállalatoknál elért eredmények ellenére e tevékenység nem halad kellő ütemben. a közlekedési és szállítási vállalatok fejlesztési lehetőségei elégtelenek, s ez még a járműfenntartást, a telephelyek megfelelő ellátottságát is nehezíti, így a másodnyersanyagok felhasználása különösen háttérbe szorul. ismerte az ipar kihasználatlan kapacitásait, a jelenlegi gazdasági helyzetben fokozottabban kellene támaszkodni - például szerződéses kapcsolatok formájában - az ipari és szövetkezeti vállalatokra az alkatrészfelújításban és más másodnyersanyag-hasznosításban.

a központi vezetőség határozati javaslatban fogalmazta meg a szakszervezeti feladatokat az energiagazdálkodásban és a másodnyersanyag-felhasználásban. egyebek között feladatul tűzte ki, hogy a gazdasági vezetés rendszeresen tájékoztassa az energiagazdálkodás helyzetéről az üzemi szakszervezeti bizottsági titkárokat, főbizalmiakat, s a vezetők munkájának értékelésénél kiemelt szempont legyen, milyen intézkedéseket tettek az

Cz

energiatakarékosság és másodnyersanyag-felhasználás érdekében. a központi vezetőség a szakszervezeti szervek feladatául határozta meg: fordítsanak fokozott figyelmet arra, hogy csak olyan járművek vegyenek részt a forgalomban, amelyek műszaki szempontból alkalmasak az üzemanyag-norma betartására. a szakszervezetnek pályázati és ujtási kiírások szorgalmazásával, a bevált, élenjáró tapasztalatok széleskörű terjesztésével is támogatnia kell az energiagazdálkodás korszerűsítését, s e témának az eddigieknél nagyobb súllyal kell szerepelnie a munkaverseny-mozgalmakban, a szocialista brigádvállalásokban is - állapította meg a központi vezetőség. /mti/

mg/mi/er/bam/gw hgy

11.04 140783 1870

--

sb0031 4 160 mtib1031

csehszlovákia bemutatkozik - kiállítás jászberényben

1983. július 14. - csehszlovákia bemutatkozik címmel tiznapos rendezvénysorozat kezdődött csütörtökön jászberényben. a csehszlovák kulturális és tájékoztató központ kiállítását a hűtőgépgyár munkás és ifjúsági házában nyitották meg; több mint félszáz színes fotó ad képet a testvéri szocialista ország gazdasági és kulturális életéből. naponta több alkalommal ismeretterjesztő filmeket vetítenek északi szomszédaink nevezetes városairól, idegenforgalmi központjairól.

július 16-án, szombaton az egyesült jászszági áfész vegyeskarának meghívására hazánkban tartózkodó csemadok gömör vegyeskar ad koncertet a munkás és ifjúsági házban.

a csehszlovák napok alkalmából rendezett kiállítást naponta 10-18 óráig tekinthetik meg a látogatók, az eseménysorozat július 24-én zárul.

a kiállítás ideje alatt csehszlovákiában készült magyar nyelvű könyveket, játékokat, népművészeti és ajándék tárgyakat is vásárolhatnak az érdeklődők. /mti/

laz/er az hgy
11.04 140783 1030

--

67

sb0032 4 180 mtib1033

nyári nagytakarítás a fővárosban

1983. július 14. - július 15-től több száz kilométer utat, alul- és felüljárókat „takarítanak”, a fővárosban, lemosják a margit- és az erzsébet-hidat, megtisztítanak több köztéri szobrot és emlékművet. a fővárosi közterület-fenntartó vállalat dolgozói. a nagytakarítás során lemosnak 12 ezer közúti közlekedési jelzőtáblát, megtisztítanak 8 kilométernyi lánckorlátot, kimosnak csaknem 5 ezer hulladékgyűjtő edényt, 1500-at pedig újra cserélnek. a fővárosból kivezető főutvonalak ugynevezett optikai vezetősízeit vegyszeres, gépi mosással szabadítják meg a rájuk rakódott szennyeződésektől. nem feledkeznek meg a lakótelepek takarításáról sem, ott nagyteljesítményű uttisztítógépek segítik a munkát. a masinák eljutnak 23 lakótelepre, illetve városközpontba, még júliusban a kelenföldi, az örmezői, békásmegyéri, füredi uti lakótelepre, a csepeli, az erzsébeti és a kőbányai városközpontba. a nagytakarítás idején folytatják a lomtalanítási akciót is: július 21-ig a xv. kerületből, 24-től 29-ig a xix. kerületből, augusztus 4-től 12-ig pedig a xx. kerületből szállítják el a lakók feleslegessé vált holmijait, majd a kerületekben is hozzálátnak a nagytakarításhoz.

a jól szervezett, pontosan ütemezett, sok munkáskezet igénylő akció során megkülönböztetett figyelmet fordítanak az alkotmány napi ünnepségek helyszíneinek csinosítására. a vízi- és légiparádé előtt - s természetesen utána is - megtisztítják a lánchíd és a margithíd közötti rakpartot a pesti és a budai oldalon is. a rendezvények utvonalain átfestik az utburkolati jeleket. a tűzijáték idején az fkv négy locsolókocsija áll majd készenlétben, hogy az uttestre, a citadellát környező parkokba hullott esetleg égő hulladékot eloltsa. /mti/

fr/mi/er ag hgy
11.52 140783 1780

Ro

--

sb0033 4 160 mtib1035

josef sklenka kiállítása

1983. július 14. - csütörtökön a csehszlovák kulturális és tájékoztató központban fotókiállítás nyílt josef sklenka alkotásaiból.

a csehszlovákiai tájakat bemutató hangulatos, színes fotográfiák a természeti szépségekben bővelkedő orlicei hegységben készültek. a képek a természet gazdagságát, egy a színes tájképfotó-technikát bátran alkalmazó fotóművész látásmódjával tükrözik. a kiállított munkák mintegy invitációként hatnak: csehország egyik legszebb, történelmi hagyományokban gazdag vidékét mutatják be úgy, hogy a nézők minden bizonnyal a személyes ismerkedésre is kedvet kapnak.

a kiállítás július 25-ig tekinthető meg a népköztársaság ut^{ja}/21. szám alatt. /mti/

di/mi/er ag hgy
12.15 140783 0739

--

sb0034 4 180 mtib1036

időjárásjelentés /1. rész/

1983. július 14. - a meteorológiai intézet jelenti csütörtökön délben:

meleg idő, több napsütés

európa északi részén változékony az időjárás. a skandináv-félszigeten az észak felől érkező hideg levegő hatására jelentősen visszaesett a hőmérséklet. szárazföldünk nyugati vidékein és a brit-szigeteken ugyanakkor folytatódik a napos idő. a hőmérséklet több fokkal magasabb a július közepi átlagosnál. meleg idő, helyi záporok, zivatarok jellemzik közép- és kelet-európa időjárását.

szerdán a dunántulon és a duna-tisza közén 8, 11, máshol 2, 8 órán át sütött a nap. az északi-középhegység térségében és a tiszántulon többfelé, a nyugati országrészben szórványosan alakultak ki záporok, zivatarok. a lehullott csapadék mennyisége csak kisebb körzetekben volt számottevő, így például a dunántulon lentiben 10, szekszárdon 12, a mecsekben árpádtetőn 22 mm-t mértek. az északkeleti országrészben hidasnémetiből 11, szendrőeládról 12,

Au

sárospatakról 15, fügedről 16, polgárból 17 és vásárosnaményből 22 mm-t jelentettek. a hőmérséklet csúcspontja szerdán általában 23 és 31 fok között volt. ma hajnalra 13 és 20 fok közé hűlt le a levegő. délelőtt változóan felhős volt az ég, többfelé fújt erős északi szél. a hőmérséklet 11 órakor 21 és 25 fok között váltakozott.

a balaton vize ma 11 órakor siófoknál 22 fokos volt.

budapest belterületén szerdán a hőmérséklet napi középértéke 24,5 fok volt, 2,8 fokkal magasabb a sokéves átlagnál.

ma 12 órakor budapesten 24 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1009 mbár, változatlan.

várható időjárás az ország területére péntek estig:

a felhőzet továbbra is gyakran változik, később egyre kevesebb lesz. ma /csütörtökön/ szórványos zápor, zivatar, holnap /pénteken/ tulnyomóan napos idő várható. az északi szél lassanként mérséklődik, a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 14, 19 fok között, a legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 25, 30 fok között alakul.

távolabbi kilátások szombattól keddig:

a hét végén meleg, nyári idő várható, csak szórványosan alakulhat ki záporosó. a jövő hét elején többfelé lesz záporosó, zivatar.

a legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 15, 20 fok között alakul. a legmagasabb nappali hőmérséklet a hét végén 30 fok körül, majd a jövő hét elején egy-két fokkal csökken.

/folyt. köv./ er
12.37 140782 2477

Au

--

bel

- 28 -

1982.07.14.

sb0035 4 180 mtib1037

időjárásjelentés /2. rész/

jelentős mennyiségű /legalább napi 5 mm/ csapadék az ország területének 30 százalékán várható.

várható időjárás budapest térségére holnap reggelig:

néhány órás napsütés, több ízben zápor, zivatar várható. az északi szél csak éjszaka mérséklődik számottevően. a hőmérséklet késő este 22 fok körül, holnap hajnalban 17 fok körül várható.

várható időjárás a balaton térségére ma estig:

az északi szelet viharos szellőkésések kísérik, így a „piros”, figyelmeztető jelzés érvényes. több ízben várható zápor, zivatar. a hőmérséklet csucsértéke 26 fok körül, a késő esti hőmérséklet 21 fok körül alakul.

a duna vízállása budapestnél 288 cm, a víz hőmérséklete 21,0 fok. /mti/

er
12.40 140782 0856

.-.

sb0036 1 130 mtib1038

ülést tartott az mszmp somogy megyei bizottsága

1983. július 14. - a magyar szocialista munkáspárt somogy megyei bizottsága csütörtökön ülést tartott. a testület tájékoztatót hallgatott meg az mszmp központi bizottságának július 6-i üléséről, majd személyi kérdésben döntött. varga pétert, a megyei pártbizottság első titkárát - akit az mszmp központi bizottsága július 6-i ülésén a kb osztályvezetőjének kinevezett - felmentette funkciójából. az ülésen részt vett és felszólalt korom mihály, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára. /mti/

gw ie

13.11 140782 0593

#

bel

- 29 -

1982.07.14.

sb0037 4 150 mtib1039

csongrád megyében is learatták a buzát

1983. július 14. - szolnok után csütörtökön csongrád megyében is teljes egészében befejezték a több mint 76.000 hektárnyi buza aratását. tizennégy munkanap alatt vitték fedél alá a kenyérnek valót.

a megye mezőgazdaságának történetében az ideai aratás volt a legszervezettebb. a gazdaságok olyan premizálási rendszert dolgoztak ki, amely elsősorban a minőségi munkára ösztönözte a kombájnosokat. ütemesen dolgoztak, arra törekedve, hogy lehetőleg még „lábon”, kiszikkadjon a gabona. így nagyon kevés terményt kellett mesterségesen szárítani. ezáltal egyrészt csökkentek a költségek, másrészt jobb minőségű gabonát arathattak.

az ideai aratás különbözött a korábbiaktól abban is, hogy műszakilag kifogástalanul felkészített gépekkel dolgoztak. legalább egy teljes nappal rövidítették a betakarítás idejét azáltal, hogy a tájkozterek tsz-ei kölcsönösen segítették egymást.

most már csak a 6.000 hektáron vetett rozsnak mintegy fele vár betakarításra. ezzel a munkával rövid idő alatt végeznek a homokvidéki gazdaságok. /mti/

tób/f/er ká ie
13.29 140782 1109

.-.

sb0038 4 160 mtib1040

elhunyt prókai istván

1983. július 14. - a vigszínház igazgatósága megrendülten tudatja, hogy prókai istván színművész hosszan tartó betegség után, életének 63. évében elhunyt. temetése július 22-én, pénteken 13 órakor lesz a rákoskereszturi új köztemetőben.

x x x

prókai istván 1920-ban született miskolcon. a miskolci járműjavító műhelyben mozdonylakatos volt, majd a színház- és filmművészeti főiskolán 1952-ben szerzett diplomát. első szerződése szülővárosába, a nemzeti színházhoz szólította. 1956-1959 között szolnokon a szigligeti színház igazgatója volt, 1959-től haláláig pedig a vigszínház tagja.

A.

markáns, erélyes, határozott megjelenés, akarakterőt és szívósságot kifejező dikció jellemezte színészi egyéniségét. számos hős- és karakterszerepben aratott sikert: demetrius /shakespeare: szentivánéji álom/, csongor /vörösmarty: csongor és tünde/, cyrano /rostand: cyrano de bergerac/, figaro /beaumarchais: figaro házassága/, kovács kapitány /molnár ferenc: olympia/, kadács /mesterházi lajos: tizenegyedik parancsolat/, tybalt /shakespeare: rómeó és julia/, dolohov /tolsztoj-piscator: háboru és béke/, mátyás király /heltai jenő: a néma levente/. /mti/

dal/jk/er ag ie
13.47 140782 1190

--

sb0039 4 160 mtib1042

budapesten rendezik meg a német nyelvtanárok nemzetközi szövetségének vii. kongresszusát /1. rész/

1983. július 14. - a német nyelvtanárok nemzetközi szövetségének vii. kongresszusát augusztus 1-5. között budapesten rendezik meg a tudományos ismeretterjesztő társulat. a tanácskozás céljáról, a szakmai programokról csütörtökön a magyar sajtó házában tájékoztatták az újságírókat.

mint azt bevezetőjében vasvári artur, a tit főtitkárhelyettese elmondotta: a tudományos ismeretterjesztő társulat 1968 óta képviseli hazánkat az élő nyelvek tanárai nemzetközi szövetségében, s annak tagszervezeteiben, így a német nyelvtanárok nemzetközi szövetségében - az idv-ben - is. az idv - mely támogatja a német nyelvtanárokat hivatásuk gyakorlásában és segíti szakmai továbbképzésüket - háromévenként tart közgyűlést, s ezt nagyobb szabású tudományos-módszertani kongresszussal is összekapcsolja. a budapesti találkozó lesz az első olyan idv-kongresszus, amelyet nem német nyelvterületen rendeznek meg.

a szakmai előkészítő bizottság irányítója, mádl antal, az elte tanszékvezető egyetemi tanára ismertetőjében egyebek közt rámutatott: a kongresszus helyszínének kijelölésekor azért esett a választás magyarországra, mert hazánkban jelentős hagyományai vannak a német nyelvnek és kulturának. a tanácskozást élénk érdeklődés előzi meg: az ndk-ból, az nszk-ból, svájc-ból és ausztriából, valamint a nem német nyelvű országokból érkező vendégek nem utolsósorban arra is kíváncsiak, mennyire vannak mesterségük birtokában a magyar nyelv tanárok, milyen módszereket alkalmaznak az oktatásban. a kongresszusra - amelynek a budapesti műszaki egyetem ad otthont - a világ minden tájáról több mint ezren jelentették be részvételüket:

mások mellett az egyesült államokból, kanadából, braziliából, angliából, svédországból, belgiumból, a szovjetunióból, csehszlovákiából, lengyelországból, jugoszláviából és távolabbi vidékekről, ausztráliából, új-zélandból, valamint japánból is várnak szakembereket. a tanácskozások központi témája: milyen lehetőségei, feltételei és korlátai vannak a német nyelv tanításának idegen nyelvi környezetben. a kongresszus három plenáris ülésének előadásain - melyekből kettőt magyar szakember tart - a nyelvtanulásban elérhető, megkívánható normáról, a kiejtésről, a stiláris kérdésekről lesz szó, illetve a referátumok szerzői a hazai sajátosságokat érzékeltetik a nemzetközi résztvevőknek.

/folyt. köv./ er
14.12 140782 2448

--

sb0040 4 160 mtib1043

budapesten rendezik meg a német nyelvtanárok nemzetközi szövetségének vii. kongresszusát /2. rész/

a program szerint a kongresszus 12 szekcióban dolgozik majd, s a négy nap alatt több mint 200 előadás - köztük 46 magyar szakemberé - hangzik el. a szekcióüléseken egyebek közt a nyelvtanítás fontosságával, a beszédkésztség fejlesztésével, az eredeti irodalmi szövegek alkalmazásával, a tananyag tudatos kiválasztásával, a szaknyelv oktatásával és a speciális módszerekkel kapcsolatos nézeteiket, tapasztalataikat cserélik ki a szakemberek. /mti/

na/mi/er ag ie
14.12 140782 0580

H

--

1982.07.14.

sb0041 4 150 mtib1044

magyar-nszk kooperáció a kondenzátorgyártásban

1983. július 14. - új elektronikai alkatrészcsalád, ugynevezett trimmer kondenzátorok kooperációs gyártását kezdte meg a kőporc elektronikai alkatrész és műszaki kerámiagyártó vállalat.

a kooperációs szerződést az elektromodul közreműködésével a vállalat képviselői az nszk-beli stettner céggel ez év márciusában kötötték meg. ennek alapján a külföldi partner a kőporc rendelkezésére bocsátotta a világviszonylatban is korszerű trimmer kondenzátorok gyártóberendezéseit, a szükséges technológiákat, valamint a teljes gyártás- és minőségellenőrzési rendszert. a korszerű automata berendezésekkel a kőporc balassagyarmati kondenzátorgyárában új üzemet szereltek fel, ahol alig néhány hónappal a kooperációs szerződés aláírása után ezen a héten megkezdődött a termelés.

a gyártmányt az elektronikai iparban széles körben alkalmazzák, többek között a rádió-, televíziógyártásban, különböző műszerek készítésénél. az új üzemben havonta félmillió kondenzátor készül. 1984-től kezdődően a termelés felfutásával a havi gyártás eléri az egy-, másfél millió darabot. a késztermékeket a kőporc és az nszk-beli stettner cég közösen értékesíti. a kondenzátorok egy része a hazai piacra kerül, hozzájárulva az elektronikai alkatrészek konvertibilis importjának csökkentéséhez és a belföldi ellátás javításához. a termékek jelentős részét az nszk-partner vásárolja vissza, az elképzelések szerint a termelés felfutásával a kondenzátorok exportja is lehetővé válik. /mti/

pf/mi/kö bam ie
14.23 140782 1545

--

sb0042 4 150 mtib1045 /közönségszolgálat/

vági istván-émlékbélyeg

1983. július 14. - a magyar posta július 22-én vági istván - az 1925-ben alakult magyarországi szocialista munkáspárt vezetője - születésének 100. évfordulója alkalmából, az évfordulók-események, 83 sorozaton belül, 2 forintos bélyeget bocsát forgalomba.

#

1982.07.14.

a fekvő téglalap alakú bélyegét widerkomm ervin grafikusművész terve alapján négy színű ofszetnyomással az állami nyomda készítette 582.300 fogazott és 4.800 fogazatlan példányban. a bélyegen vági istván portréja, négy korabeli újság fejléce és az évfordulóra elékeztető felirat látható. /mti/

kf/er bam ie
15.01 140782 0605

--

sb0043 4 150 mtib1046 /közönségszolgálat/

szabad kempinghelyek

1983. július 14. - a kempingform jelzése szerint ezen a hét végén, július 15. és 17. között, az alábbi helyeken vannak szabad férőhelyek.

a balaton partján siófokon, balatonszemesen, balatonberényben, csokonyavisontán, aszófőn, badacsonyörsön és révfülöpön tudnak a kempingek sátorozókat fogadni.

a dunántúlon az agárdi, a velencefürdői, az orfői, a sikondai, a harkányi, a pécsi, a győri, a soproni, a tatai, a komáromi, az esztergomi, a szombathelyi és az őriszentpéteri kempingekben vannak még szabad helyek.

az alföldön a hajdusoboszlói, a debreceni, a veker-i-tavi, a makói, a bajai és a lakitel-ki kemping vár sátorral és lakókocsival érkező vendégeket.

észak-magyarországon az egri kempingben van még hely táborozásra.

a szabad férőhelyekről a magyar camping klub ügyfélforgalmi irodája - viii., üllői ut 6., telefon: 336-536 - ad részletes felvilágosítást. /mti/

er bam ie
15.03 140782 0947

#

--

sb0044 4 150 mtib1047 /közönségszolgálat/

piaci előrejelzés a nagyvásártelepről - ujdonság a vöröskáposzta

1983. július 14. - választékos kínálat és változatlan árak várhatók a hétvégi zöldség-gyümölcs piacokon.

a jelzések szerint az igényeket kielégítő mennyiségben kerül forgalomba korai burgonya, főzőhagyma, tölténivaló paprika és paradicsom, s tovább emelkedik a karfiol, a zöldbab, a sárgarépa, a gyökér és a gumós zeller felhozatala. mindenütt kapható fejeskáposzta, főzötök, patliszon és zucchini. ujdonságként jelent meg a kifejtőbab mellett a vöröskáposzta. kisebb mennyiségben árusítanak még a piacokon zöldborsót, hónaposretket, fejes salátát, zöldhagymát és sóskát is. várhatóan tovább élénkül a gyümölcsforgalom. ezen belül emelkedik a nyári alma- és körte, valamint az őszibarack, a sárga- és görögdinnye-felhozatal, de már csökken a málna, a meggy és az egres kínálata.

az élénk kereslet nyomán a héten kissé emelkedett a paradicsom és a paprika piaci ára, további emelkedésre azonban már nem kell számítani. várhatóan olcsóbb lesz a karfiol és a zöldbab.

a nagyvásártelepi fogyasztói árak július 15-én, kilogrammonként: korai burgonya 6-9, főzőhagyma 10, fejeskáposzta 7, kelkáposzta 8-12, karfiol 7-12, zöldbab 16, főzötök 5, patliszon 20, zucchini 12, paradicsom 25, uborka 5-8, tölténivaló paprika 8-25, hegyespaprika 20, karalábé 13, nyári alma 8-12, körte 10-16, málna 32, meggy 15-28, ribizke 10-15, egres 10-16, sárgabarack 10-20, őszibarack 11-20, sárgadinnye 10, görögdinnye 14, kovászolt uborka 20, kapros káposzta 12 forint. a fokhagyma darabja 2-3, a gumós zelleré 4, a sárgarépa csomója 7, a gyökéré 6-10, a vegyeszöldségé 7-10, a nyári reteké 5-8, a zöldhagymáé 4-6, a petrezselyemzöldé és a kaporé 1.50 forint. a tojás darabja változatlanul 1.50 forint. /mti/

kf/kö bam ie
15.05 140782 1792

--

sb0045 4 130 mtib1049

dr. gál lászló kitüntetése

1983. július 14. - a magyar népköztársaság elnöki tanácsa dr. gál lászlót, a székesfehérvári megyei bíróság elnökét, kiemelkedő igazságügyi munkássága elismeréseként - nyugállományba vonulása alkalmából - a szocialista magyarorszáért érdemrend kitüntetésben részesítette. a kitüntetést csütörtökön a székesfehérvári megyei bíróságon tartott ünnepségen dr. markója imre igazságügyminiszter adta át, és egyben beiktatta a székesfehérvári megyei bíróság új elnökét, dr. szokó miklóst.

az eseményen részt vett takács imre, a fejér megyei pártbizottság első titkára. /mti/

tr/er ag ie
15.06 140782 0629

--

sb0046 4 150 mtib1050 /közönségszolgálat/

orvosmeteorológiai tájékoztató - tovább tart a meleg

1983. július 14. - a hét végén és a jövő hét elején továbbra is nyári idő, minden nap több órás napsütés várható. a felhőzet időnként ugyan megnövekszik, és futó záporok, zivatarok is kialakulhatnak, de tartósan csapadékos időre nem kell számítani. a szél a hét végén nyugatira fordul és mérséklődik. a hőmérséklet csúcserőke 25-30 fok, a hajnali órákban 13-18 fok között alakul.

a jelzések szerint tehát július 15-21. között sem várható nagy változás időjárásunkban. azokon a napokon, amikor több lesz a napsütés, frissebb az idő, a közérzetünk is jobb. a tulzott napozással azonban vigyázni kell. kellemes a felfrissülés a tavakban és a folyókban, a vízbemerülés azonban legyen fokozatos, mert a hirtelen beugrás halálos végű is lehet.

a felhősebb, záporos, zivataros napokon fülledtté válik a levegő, s nehezebb elviselni a meleget. ezekben az időszakokban jó, ha sok ásványvizet, üdítőitalt, gyümölcslevet, teát és tejet fogyasztunk. /mti/

kf/kö bam ie
15.10 140782 1036

H

--

bel

- 36 -

1982.07.14.

sb0047 4 150 mtib1051 /közönségszolgálat/

a környező országok időjárása

1983. július 14. - a környező országok határmenti körzeteinek várható időjárása szombat reggelig:

ausztria:

általában kevés felhő, legfeljebb egy-két helyen futó záporral. a hőmérséklet pénteken kora délután 26, 31, szombaton hajnalban 14, 19 fok.

csehszlovákia:

időnként kissé megnövekszik a felhőzet, elsősorban keleten várható még néhány helyen zápor, zivatar. a hőmérséklet pénteken kora délután 24, 29, szombaton hajnalban 13, 18 fok.

szovjetunió:

változóan felhős idő, szórványosan újabb záporral, zivatarral. a hőmérséklet pénteken kora délután 23, 28, szombaton hajnalban 13, 18 fok.

románia:

változóan felhős idő, szórványosan újabb záporral, zivatarral. a hőmérséklet pénteken kora délután 24, 29, szombaton hajnalban 13, 18 fok.

jugoszlávia:

időnként megnövekszik a felhőzet, elszórtan záporral, zivatarral. a hőmérséklet pénteken kora délután 25, 30, szombaton hajnalban 15, 20 fok. /mti/

kf/er bam ie
15.10 140782 1090

#

--

bel

- 37 -

1982.07.14.

sb0048 4 150 mtib1052 /közönségszolgálat/

az európai nagyvárosok hőmérséklete

1983. július 14. - az európai nagyvárosok péntekre várható maximális hőmérséklete:

párizs	30 fok
london	29 fok
oslo	20 fok
stockholm	20 fok
helsinki	24 fok
berlin	25 fok
varsó	27 fok
leningrád	26 fok
moszkva	27 fok
kijev	27 fok
prága	28 fok
bécs	29 fok
róma	31 fok
madrid	35 fok
belgrád	28 fok
bukarest	28 fok
szófia	25 fok
athén	30 fok

/mti/ kf/er bam ie
15.14 140782 0902

--

sb0049 4 150 mtib1053 /közönségszolgálat/

víz hőmérsékletek

1983. július 14.

fekete-tenger /szovjet partvidék/	23 fok
fekete-tenger /bolgár és román partvidék/	22 fok
égei-tenger	23 fok
adriai-tenger /olasz partvidék/	23 fok
adriai-tenger /jugoszláv partvidék/	23 fok
földközi-tenger /olasz partvidék/	23 fok
földközi-tenger /francia partvidék/	22 fok
földközi-tenger /spanyol partvidék/	24 fok
balti-tenger	17 fok

a duna budapestnél 21 fok, a balaton siófoknál 22 fok.

/mti/ kf/kö bam ie
15.15 140782 0601

#

--

sb0050 4 180 mtib1054 /közönségszolgálat/

a főinform jelenti

1983. július 14. - autóbusz helyettesíti a 49-es éjszakai villamost július 15-17. között, 23.50-től hajnali 4 óra 10 percig, a vonal egész hosszában.

kábeleket fektetnek az v., honvéd utca szent istván körüti torkolatában július 15-én reggeltől július 17-ig, ezért ebben az időben felváltva lezárják a jobb, illetve a bal oldali utpályát. július 18-tól a honvéd utca elején egy rövid szakaszon elkerítik a jobb szélső sávot a forgalom elől, így az ott várakozó járművek tulajdonosainak máshol kell parkolóhelyet keresniük. /mti/

jk/er ag ie
15.16 140782 0583

--

sb0051 4 150 mtib1055

a cooptourist sajtótájékoztatója

1983. július 14. - a cooptourist őszi-téli programajánlatáról tartott sajtótájékoztatót csütörtökön a rege szállóban szabó dezső, az utazási iroda vezérigazgató-helyettese. mint mondotta, a változó igényekhez igazodva, az eddigi tapasztalatok alapján rövidebb időtartamu és ezért alacsonyabb áru utakat szerveznek.

változatlanul nagy figyelmet fordít a cooptourist a téli időszakban a siturákra. megerősítette együttműködését a sporttour gmk-val, amellyel közösen már az elmúlt szezonban is több mint 7 ezer turistának szervezett utazást a csehszlovákiai hegyekbe. a programokat idén a bulgáriai, jugoszláviai és romániai siturákkal bővítik. nyugati utakat is szervez az iroda: például ötnapos utat róma-ba, velence-firenze-róma-ravenna, valamint ausztria-svájc körutakat.

a programajánlatok közt ezuttal is jelentős helyet kapnak a belföldi társasutazások, üdülési lehetőségek. a nagy érdeklődésre való tekintettel már az első félévben 25 százalékkal több belföldi utat szerveztek, mint a múlt év első felében, s az igények várhatóan tovább növekednek.

végezetül a vezérigazgató-helyettes tájékoztatót a rege szálló valamivel több mint egy éves működéséről. mint mondotta, 1982-ben a szálloda kihasználtsága meghaladta a 70 százalékot. az eddigi

H

eredmények alapján várhatóan hasonlóan gazdaságosan zárja az évet idén is a rege, amelyet rövidesen bővíteni is kezdenek. a komplex külkereskedelmi vállalattal mult héten kötött szerződés értelmében 200 férőhellyel 100 szobát, valamint konferenciatermet építenek a szállodához. a munkálatokat - amelyek még az ősszel megkezdődnek - az osztrák rauppach építőipari vállalat végzi. a tervek szerint az új szárny 1985 márciusában fogadja az első vendégeket. /mti/

mg/mi/er bam ie
15.17 140782 1793

--

sb0052 4 130 mtib1057

jugoszláv katonai küldöttség látogatása

1983. július 14. - oláh istván vezérezredes, a magyar néphadsereg vezérkari főnöke, honvédelmi miniszterhelyettes meghívására július 11-14. között petar gracsanin vezérezredes, a jugoszláv néphadsereg vezérkari főnöke vezetésével jugoszláv katonai küldöttség tett hivatalos baráti látogatást hazánkban. a delegációt fogadta csémi károly vezérezredes, honvédelmi minisztériumi államtitkár. /mti/

tr/s ag pr

16.31 140782 0464

--

sb0053 4 150 mtib1062

munkaerőgazdálkodás a borsodi kohászatban

1983. július 14. - miként alakult a munkaerőhelyzet az elmúlt három évben borsod iparának kohászati ágazatában? - ezt tekintette át a megyei népi ellenőrzési bizottság csütörtöki ülésén.

a népi ellenőrök az ózdi kohászati üzemekben, a lenin kohászati művekben, a miskolci december 4. drótművekben és a borsodnádasi lemezgyárban szerzett tapasztalataikat tárták a testület ülése elé. összegzésként megállapították, hogy elvesztette rangját, megbecsülését a kohász szakma, az utánpótlásra pedig szinte reménytelen a lehetőség. e folyamatban erősen közrejátszott a

H

világ gazdasági recesszió, a kohászati alapanyagárak jelentős emelkedése, a késztermékek árának csökkenése. a kohászat melegüzemi szakmaiban és a nehéz fizikai munkakörökben egyre krónikusabbá váló létszámellátási és munkaerő-utánpótlási gondok jelentkeznek. ezek a termelés mennyiségére és minőségére egyaránt kedvezőtlenül hatnak. a vizsgált kohászati vállalatoknál, de különösen a lenin kohászati művekben, az ózdi kohászati üzemekben és a borsodnádasi lemezgyárban - az eddig megvalósult rekonstrukciók ellenére - továbbra is igen jelentős az elavult, korszerűtlen, egészségre ártalmas munkahelyek száma. magas a nullára leírt és üzemben tartott termelőberendezések aránya. több évtizedes elmaradás keletkezett a kisegítő, kikészítő, anyagmozgatási munkafolyamatok gépesítésében, technikai korszerűségének színvonalában. a kohászat alapszakmaiban és a nehéz munkakörökben dolgozók anyagi és erkölcsi megbecsülése - más munkaterületekhez képest - nem megfelelő. ezért a kohász szakma a fiatalok számára nem vonzó, s a felnőttképzés utánpótlási forrásai is mindinkább elapadnak. a lenin kohászati művekben pedig 363 olvasztár, forrasztár, hengerész, kovács és öntő szakmunkás hiányzik jelenleg is.

az egyre súlyosodó, krónikus gondok megoldása érdekében a testület javaslatot tett a kohász szakma fokozottabb elismerésére, külön kedvezmények biztosítására. a javaslatokat eljuttatják az érdekelt szervekhez. /mti/
tre/tné/kö az pr
17.59 140782 2064

--

sb0054 4 150 mtib1063

dijkiosztás a ix.pécsi ipari vásáron /1.rész/

1983. július 14. - csütörtökön kiosztották a ix.pécsi ipari vásáron először bemutatott és legkorszerűbbnek ítélt termékeknek járó díjakat. az idén bevezetett új értékelési szempontok szerint a termékek minőségét, eladhatóságát és exportképességét jutalmazták. megszüntették a korábbi arany, ezüst és bronz fokozatu termékdíjakat, s helyettük egységes vásárdíjjal ismerték el a kiemelkedő gyártmányok értékes tulajdonságait.

a pécsi ipari vásár nagydíját kapta a carbon könnyűipari vállalat „pufi”, konfekciócsaládja, a hazai fésűsfonó herison és woolmark gyapjutermeke, a szigetvári cipőgyár importot pótló női kényelmi cipőcsaládja, a pécsi hunor kesztyűgyár bőrruházati és bőrdíszmű-készítményei, a pécsi bőrgyár spanyol típusu marhánappabőre, a szék- és kárpitosipari vállalat polett kárpitosgarnitúrája, a gabonatermesztési kutatóintézet durumbuzái,

H

a dél-somogyi állami gazdaság kimagasló vadgazdálkodási tevékenysége, a sellyei agrokémiai szövetkezet efuzin gombaölőszere, a békéscsabai konzervgyár snack sör- és borkorcsolyái, a békés megyei üdítőitalipari vállalat arola italai, a pannónia sörgyár gyöngy frissítőcsaládja. a hódgép önjáró zöldborsócséplő gépe, a ganz kapcsolók és készülékek gyárának hibaáramvédő kapcsolója, a zsolnay porcelángyár gyermekétkészlete, a videoton sztereo magnós-rádiója, a pécsi faipari szövetkezet németalföldi ebédlogarnitúrája, a nyugat-magyarországi fagazdasági kombinát betonyp építőelemei, az oroszlanyi szénbányák távirányítási rendszere és a mohácsi farostlemezgyár lambériái.

vásárdíjjal jutalmazták a győri kötöttkesztyűgyár szobapapucsait, a sabaria cipőgyár pólócipőit, a cserkúti mezőgép mosóberendezését, a lehel fagyasztószekekrényét, az oroszlanyi szénbányák kazánját, a dunaujvárosi vasmű fémvázas színjét, az északmagyarországi vegyiművek gyomirtó permetezőszerét és a jugoszláviai osijek export-import cégnek a magyar-jugoszláv árucseréforgalom fejlesztéséért végzett tevékenységét.

a meszöv különdíját a sellyei drávamenti áfész-nek, a baranya megyei tanácsét a komlói carbon vállalatnak, pécs város tanácsát a videoton elektronikai vállalatnak, a kiszöv-ét a pécsváradi építőipari szövetkezetnek, a kereskedelmi kamarát a pécsi univerzum szövetkezeti közös vállalatnak, a hazafias népfront különdíját pedig a pécsi szociális foglalkoztatónak ítélte a zsűri.

a kiállított gyártmányok és cikkek közül nyolcvanöt jutalmaztak a pécsi ipari vásár termékdíjával.

/folyt.köv./ s -
18.01 140782 2530

--

sb0055 4 150 mtib1064

dijkiosztás.../2.rész/

a mecsekaljai városban kétvétenként megrendezett termékbeutatót pénteken nyitják meg ünnepélyesen. az ipar, a kereskedelem és a fogyasztók legrangosabb dunántúli seregszemléjét minden korábbinál nagyobb területen, és több kiállító részvételével rendezték meg. a több mint kétszáz hazai vállalaton és szövetkezeteken kívül csaknem félszáz jugoszláv cég és harminchárom hazai kisiparos mutatja be legújabb termékeit. a vásár ideje alatt, július 22-én nyitják meg

H

pécsett az országos bőr- és bőrfeldolgozóipari szakvásárt is. az ipari vásáron az idén előtérbe került a magánépitkezéseket és a háztáji gazdálkodást segítő termékek és szolgáltatások bemutatása, valamint a korszerű tüzeléstechnika népszerűsítése. /mti/

kász/bné/s az pr

18.06 140782 0771

-.-

sb0056 4 130 mtib1065

a munkahelyi demokrácia baranyában /1. rész/

1983. július 14. - a munkahelyi demokrácia helyzetéről, megvalósulásának eredményeiről és feladatairól tanácskozott csütörtöki ülésén a baranya megyei pártbizottság. előzőleg száz vállalatnál vizsgálták meg a demokratikus fórumok működésének tapasztalatait, továbbá 1200 ipari és mezőgazdasági munkás véleményét is megkérdezték. mindezek alapján állapította meg az előterjesztés, hogy erősödött a dolgozók közreműködése a gazdálkodó egységek életét meghatározó folyamatokban, érdemibb és felelősebb lett részvételük a vállalati politika alakításában, a vállalati feladatok megoldásában. a munkahelyi közösségek véleménye: a nehezebb gazdasági helyzetben még inkább ismerni akarják vállalatuk gondjait és lehetőségeit, a bonyolultabb összefüggéseket, hogy cselekvően részt vehessenek a döntéshozatali folyamatokban.

a különböző munkahelyi érdekek feltárását és egyeztetését a demokratikus fórumok tudják leginkább megoldani, munkájukat azonban gyakorta a formalizmus gátolja - hangoztatták az ülésen. a tanácskozásokon például túl sok a napirendre kerülő téma, és ez elveszi az időt az érdemi vitától. az előterjesztett írásos és szóbeli anyagok gyakran nem eléggé közérthetőek, s az eldöntendő kérdések esetében sem mélyrehatóbb az előterjesztés, mint a tájékoztatóknál. a fórumokon tárgyalt ügyeknél még mindig nem jellemzőek az alternatív javaslatok, s ha vannak is ilyenek, nem mutatják meg eléggé azok előnyeit és hátrányait, emiatt a dolgozók számára sem válik világossá, hogy mit miért kell megszavazni, és mi az, ami módosítja az eredeti elképzeléseket.

a vitában felszólaló jakab sándor, a párt központi bizottságának tagja, a szot főtitkárhelyettese ugyancsak a formalista megoldásokat bírálta. a szakszervezeti bizalmi testület joga a vállalati terv jóváhagyása, ám az akkor kerül eléje, amikor már minden fillér el van osztva és minden feladat ki van szabva, s az esetleges módosító javaslatokat a népgazdaság helyzetére való hivatkozással utasítják

H

vissza - mondta a szakszervezeti vezető. a megoldás az lehet, hogy a bizalmi testület ne februárban vagy márciusban találkozzék először a tervvel, hanem már az előző év őszén ismerje meg a tervkonceptiót, vegyen részt annak kialakításában, és így a terv jóváhagyásakor érdemben hozzá tud szólni a kérdéshez. /folyt. köv./

igó/bné/kö az pr
18.12 140782 2371

-.-

sb0057 4 130 mtib1066

munkahelyi demokrácia baranyában /2. rész/

hazánkban történelmi múltja van a bizalmi szervezetnek - mutatott rá a szot főtitkárhelyettese -, s a mai gazdasági, társadalmi, politikai viszonyaink között is jól gyakorolják a dolgozók képviselőit. az ország 175 ezer szakszervezeti bizalmijának negyvenöt százaléka közép- vagy felsőfoku iskolai végzettségű, ez is jelzi, hogy partnerei tudnak lenni a vezetőknek a munkahelyi problémák megvitatásában.

a megyei pártbizottság végül határozatba foglalta, hogy a pártszervezetek minden üzemben, vállalatnál, intézményben vizsgálják meg a demokratikus fórumok működésének helyzetét, és segítsék elő a munkahelyi demokrácia továbbfejlesztését. /mti/

igó/bné/kö az pr
18.16 140782 0726

-.-

sb0058 4 150 mtib1067

optimális takarmányadagolás - jelentős megtakarítás

1983. július 14. - az állattartó telepek költségeinek mintegy 70-75 százalékát a takarmány beszerzése jelenti, éppen ezért a megtakarítás ezen a területen az egész állattenyésztést közelről érinti. a legcélravezetőbb megoldás a pontos számítógépes adagolás - mutattak rá a békéscsabai agrárripari egyesülés és a megyei tsz-szövetség szervezésében csütörtökön a békéscsabai állami gazdaságban rendezett takarmány-optimalizálási bemutatón. ezen azoknak az állattartó mezőgazdasági üzemeknek a szakemberei vettek részt, amelyek már rendelkeznek kisszámítógéppel, vagy a közeljövőben szándékoznak vt-20-as típusu számítógépet beszerezni.

H

bel

- 44 -

1982.07.14.

a bemutatón a békéscsabai agrárparipari egyesülés számítógép-központjának vezetői tájékoztatták a résztvevőket kísérletükről. a számítógép-rendszerbe a békéscsabai állami gazdaság szarvasmarha-telepén tartott valamennyi állat adatait betáplálták, így a fajta mutatóit, a súlyt, a napi tejhozamot és további paramétereket, s ezeknek ismeretében számították ki minden egyes állat optimális takarmányadagját. ezzel a módszerrel egy év alatt a gazdaság mintegy 700 ezer forint megtakarítást ért el.

a résztvevők arról is tájékoztatást kaptak, hogy egy állattartótelep számítógépes rendszere önálló kifejlesztésének költsége mintegy 1,5 millió forint, ha azonban a termelősövetkezetek, gazdaságok a bage-nál már működő nagy teljesítményű számítógép-központokhoz kapcsolódnak, akkor a költség mindössze 100-120 ezer forint. /mti/

bty/ke/s ká pr

18.16 140782 1549

--

sb0059 4 160 mtib1068

redő ferenc kiállítása

1983. július 14. - csütörtökön a vigadó galériában megnyílt redő ferenc szövött-falkép-és rajzkiállítása.

a festőként, grafikusként és falikárpit-tervezőként ismert művész idén ünnepli 70. születésnapját. aba novák vilmos, iványi grünewald béla és berény róbert egykori tanítványa a legutóbbi öt év munkájának eredményeit mutatja be. textil- és gobelinképei a torontáli szövés technikára emlékeztető eljárással készültek. a témák változatossága mellett a képek fő jellemzője az emberközpontuság: mindegyiken található figurális elem is. a bemutató egyik különleges munkája az a 12 négyzetméteres szőnyeg, amelynek motívumait fizikai és matematikai jelek, képletek adják.

a kiállítás, amelyen bemutatják redő ferenc grafikáit is, augusztus 7-ig tekinthető meg. /mti/

di/mi/s ag pr

18.21 140782 0833

B

--

bel

- 45 -

1982.07.14.

sb0060 4 160 mtib1069

ipari formatervezők, belsőépítész kiállítása szegeden

1983. július 14. - a szegedi gulácsy lajos teremben csütörtökön iparművészeti kiállítást nyitottak. scholtz imre belsőépítész üvegszálalás műanyagból készült modern formájú butorokat, asztalokat, székeket, fotelokat mutat be. az 1976-ban alakult opteam elnevezésű tervező-csoport tagjai - bánáti jános és kovács erika belsőépítész, valamint bárkányi attila és radnóti györgy formatervezők - különböző világítótesteket, asztali, mennyezeti, állólámpákat, tv-tartókat állítottak ki.

lakásdiszító tárgyaikat két hétig tekinthetik meg az érdeklődők.

/mti/

dén/f/kö az pr

18.28 140782 0645

--

sb0061 4 180 mtib1070 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés

1983. július 14. - a meteorológiai intézet jelenti csütörtök este:

több napsütés, gyengébb szél

várható időjárás az ország területén péntek estig:

tulnyomóan napos idő lesz, csapadék nem valószínű. az északi szél időnként megélénkül.

a hőmérséklet csúcserőteke 25, 30 fok között várható.

/mti/ kö pr

18.28 140782 0422

B

--

sb0062 4 150 mtib2001

a székesfehérvári városi tanács vb. ülése - társadalmi bizottság osztja el a telkeket

1983. július 14. - társadalmi bizottság dönt a jövőben székesfehérvárott a családi házhelynek kijelölt, tartós használatba adható telkek odaitéléséről - határozta el csütörtöki - a magáneros lakásépítés helyzetét megvitató - ülésén a dunántúli város tanácsának végrehajtó bizottsága.

székesfehérvárott félezer telekigénylőt tartanak nyilván, s évente ezer otp, illetve szövetkezeti beruházásban épülő lakás, valamint családi ház készül el. hatszáz-hétszáz otthont az otp beruházásában a város új negyedében, a Lenin lakótelepen építenek fel, szövetkezeti beruházásban kilencven lakás készül el az év végéig, az Öreghegyen és a Maroshegyen pedig évente száz házhelyet készítenek elő az építésre. a telkeket részlegesen közművesítve adják át az építetőknek, a szennyvízgyűjtő hálózat kiépítése azonban csak lakossági szennyvíztársulások létrehozásával oldható meg.

az utóbbi időben sokat javult a magántervezés műszaki és esztétikai színvonala - állapította meg a testület -, de nagy gondot okoz az építőanyaghiány, s az, hogy a szövetkezeti kivitelezők és a magánkísiparosok csak ritkán vállalják kulcsátadással az otthonok felépítését. ezt a gondot segítik megoldani a tervezési, építési, szervezési és kivitelezési feladatokat is vállaló gazdasági munkaközösségek. a végrehajtó bizottság hangsúlyozta: szükséges, hogy az állami, szövetkezeti és tanácsi építőipar is részt vállaljon a csoportos elrendezésű lakóépületek, valamint a hagyományos családi házak építéséből; új technológiákat kell kidolgozni, s megszervezni a félkész ház-akciót, hiszen sokan vállalnák, hogy a hiányzó pénzt saját munkaerejükkel pótolják. /mti/

dáv/s az pr

18.33 140782 1767

H'

--

sb0063 4 160 mtib2002

művészi könyvkötések

1983. július 14. - „művészi könyvkötések 1700 előtt”, címmel nyílt kiállítás csütörtökön a nagytétényi kastélymuzeum dísztermében. a tárlat az iparművészeti muzeum gyűjteményeiből mutatja be az európai könyvkötés leggyakoribb díszítő eljárásait és típusait.

az európai könyvkötés történetét a kódexek megjelenésétől számítják a szakemberek. a kötetstáblákat kezdetben fából, később papírból készítették, s ezeket különböző anyagokkal borították. az európai könyv története során elefántcsont, ötvösművű, textil, papír, bársonykötéseket használtak. hamarosan felfedezték azonban, hogy - tartóssága és díszíthetősége miatt - a könyvkötésre a bőr a legalkalmasabb.

a közönség elé tárják most a magyar, a francia, az olasz, a német könyvkötészet jellegzetes, a románkor, a reneszánsz, a gótika stílusjegyeit magukon viselő köteteket, illetve könyvborítóit. a könyvek többsége bőrkötésű; a ritkaságok közé tartozik egy arany-szállal átszőtt, fehér selyemmel borított könyv, vagy a bibliotheca corvina bársonykötésű borítólapjai. ez utóbbiakról aquarell-másolatok láthatók. a csaknem 100 könyv és borítófedél között található egyiptomi és konstantinápolyi is. a tárlat egyik érdekessége az 1632-ben, krakkóban készült aranyozott vörösréz kötetstábla. a legrégebbi darabok a xv. század első feléből származnak.

a kiállítás októberig várja látogatóit./mti/

t cs/s ag pr

18.39 140782 1418

H'

--

1982.07.14.

sb0064 4 130 mtib2003

fogadás a francia nemzeti ünnep alkalmából

1983. július 14. - hubert dubois, a francia köztársaság budapesti nagykövete, hazája nemzeti ünnepe alkalmából csütörtökön fogadást adott rezidenciáján.

a fogadáson résztvett hetényi istván pénzügyminiszter, veress péter külkereskedelmi miniszter, nagy jános külügyminisztériumi államtitkár, kapolyi lászló ipari minisztériumi államtitkár, valamint politikai, gazdasági, kulturális és társadalmi életünk számos képviselője. jelen volt a budapesti diplomáciai képviselők több vezetője és tagja. /mti/
és/tr/kö az pr
18.45 140782 0579

--

sb0065 4 160 mtib2004 /felhasználható: 20 órától!/
történelmi színmű kőszegen

1983. július 14. - csütörtökön mutatták be kőszegen, a jurisic^s-várban páskándi géza az ígérlet ostroma, avagy félhold és telihold című kétrészes történelmi színjátékát, melynek témája a város és a vár 1532-es védelme.

a mű rendezője romhányi lászló, s a főszerepekben bánffy györgyöt, bencze ferencet, oszter sándort, pákozdy jánost, dózsa lászlót, sáfár anikót, borbáth ottiliát, sunyovszky szilviát láthatták az érdeklődők. az előadást vasárnap estig naponta megismétlik. /mti/
lér/kö az pr
18.52 140782 0540

--

1982.07.14.

sb0066 4 160 mtib2006 /közönségszolgálat/
autósmozi dabason

autósmozi dabason

felhasználható: 21 órától!

1983. július 14. - autós kertmozi nyílt csütörtökön dabason. az esti premier autós közönségének az országos bemutató előtt vetítették az „ez igen,„ című amerikai vígjátékot. az új autósmozi - amely pest megyében a szentendrei után már a második - az e5-ös főútvonal mellett, a dabasi szabadidő központ jubileumi parkjában kapott helyet. a zöld környezetben létrehozott moziban előadásonként egyszerre 80 autóból nézhetik a vetítést. az autósmozi üzemeltetői - a helybeli községi tanács, valamint a pest megyei moziüzemi vállalat - gyalogosan érkezőkre is gondoltak: a nézőtéren a gépkocsik melletti széksorokon további 300 mozilátogató foglalhat helyet. a dabasi autósmoziban este kilenc órakor kezdődnek az előadások, a jegyeket előtte két órával már árusítják. pest megyében egyébként tervezik a „hajómozit,„ is: nevezetesen a dunakanyarban közlekedő sétahajókon a rendszeres filmvetítéseket. /mti/
gál/fe/kö ká pr
19.00 140782 1015

--

sb0067 4 130 mtib2011

magyar-ndk ipari tárgyalások - günther kleiber elutazott budapestről

1983. július 14. - méhes lajos ipari miniszter július 12-14. között megbeszéléseket folytatott günther kleiberrel, az ndk miniszter-elnök helyettesével, általános és járműipari miniszterrel, aki hivatalos látogatáson tartózkodott hazánkban.

tárgyalásaik során megállapították, hogy a két ország között széleskörű és eredményes gazdasági, műszaki-tudományos együttműködés alakult ki a közúti jármű-, a mezőgép- és élelmiszeripari gépgyártás, valamint az orvostechnikai és műszaki-fogyasztási cikkek előállítására terén. az együttműködés nagyarányú kölcsönös szállításokra is kiterjed. magyarországon elsősorban autóbuszokat, butorszállító járműveket, növényvédő-gépeket, vágóhidakat; az ndk pedig tehergépkocsikat, személyautókat, motorkerékpárokat, arató-éséplő gépeket, szálaskarmány-beiakarítókat és élelmiszeripari gépeket szállít. ezeken a területeken széleskörű termelési és kutatási munkamegosztás jött létre a két ország gazdasági szervezetei között.

H

gépipari, mezőgazdasági gépipari

csütörtökön az ipari minisztériumban kormányközi egyezményt írtak alá a mezőgépgyártásban megvalósítandó együttműködésről, amelynek keretében a két ország vállalatai közös kutatást és fejlesztést folytatnak magas műszaki színvonalú mezőgazdasági gépek szakosított előállítására. a jelentős volumenű részegység-gyártási kooperációval elősegítik a gazdaságosabb termelést és a késztermék-kibocsátás sorozatnagyságának növelését. az ndk delegációja magyarországi programja során látogatást tett győrben, a magyar vagon- és gépgyárban és a mezőgép vállalatnál.

marjai józsef miniszterelnök-helyettes csütörtökön találkozott günther kleiberrel. megbeszélésükön áttekintették a két ország gazdasági, műszaki-tudományos együttműködésének egyes kérdéseit és a megvalósításukra irányuló közös munka időszerű feladatait.

günther kleibert fogadta havasi ferenc, az mszmp kb titkára, jelen volt méhes lajos és siegfried körner, az ndk budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője.

günther kleiber csütörtökön elutazott budapestről. /mti/

sz/mi/s bam pr

19.45 140782 2125

--

sb0068 4 130 mtib2012

halálra ítélték a biztosítási gyilkosság vádlottját debrecenben /1. rész/

1983. július 14. - biztosítási gyilkosság néven ismeri a közvélemény azt a bűncselekményt, amelyben csütörtökön hirdetett ítéletet a debreceni megyei bíróságon dr. lakatos ferenc tanácsa. az öttagú büntető tanács - két bíró és három népi ülnök - az április 7-e óta tartó tárgyalássorozaton hetven tanút és öt szakértőt, illetve szaktanácsadót hallgatott meg gombos tiber debreceni lakos és négy társa bűnügyében.

a bíróság gombos tiber elsőrendű vádlottat előre kitervelten és nyereségvágyból elkövetett emberölés büntetésében, valamint jelentős kárt okozó, folytatólagosan, üzletszerűen elkövetett csalás büntetésében mondta ki bűnösnek, s halmazati büntetésésként halálra és teljes vagyonelkobzásra ítélte. a másodrendű toth barnabás vádlottat kisebb kárt okozó csalás vétségében mint társtettetést háromezer forint pénzbüntetésre, a harmadrendű eperjessy katalin vádlottat csalás büntetésében mint társtettetést tiz hónapi szabadságvesztésre és

H

háromezer forint pénzbüntetésre, a negyedrendű schmidt ildikó vádlottat kisebb kárt okozó csalás vétségében mint társtettetést négyezer forint pénzbüntetésre, az ötödrendű major tiber vádlottat kisebb értékre elkövetett lopás vétségében hatezer forint pénzbüntetésre ítélte. az eperjessy katalin vádlottra kiszabott szabadságvesztés végrehajtását a bíróság három évi próbaidőre felfüggesztette.

az ügyész gombos tiber ítéletét tudomásul vette, a többi elítélt esetében sulyosbításért fellebbezett.

gombos tiber és védője enyhítésért fellebbezett, a többiek az ítéletet tudomásul vették.

a bíróság megállapította, hogy a biztosítási csalások gondolata akkor fordult meg először gombos fejében, amikor 1976-ban majd 1977-ben pincéjébe betörték, és az állami biztosító - véleménye szerint - kevesebb kárt térített meg számára, mint ami megillette volna. ezt tapasztalva később feleségével együtt sorozatosan fiktív tárgyak eltűnését jelentették a biztosítónak, amikért rendre felvették a biztosítási összegeket. később gombos bővítette büntársai sorát, s különböző mértékben toth barnabás, eperjessy katalin, major tiber debreceni és schmidt ildikó kiskunmajsai lakost is bevonta üzelmibe. több ízben vettek fel kisebb-nagyobb pénzösszeget, olyan nem létező tárgyakért, berendezésekért, ami állítólag a lakásukból vagy a pincéjükől tűnt el. egy ízben gombos saját gépkocsijából szerelt ki minden mozdíthatót, s természetesen ezért is „megvámolta”, a biztosítót. /folyt. köv./

tár/éva/kö az pr
19.59 140782 2543

--

sb0069 4 130 mtib2013

halálra ítélték ... /2. rész/

gombos tiber 1981. május 15-én a feleségével együtt tizenöt évre szóló, kétmillió forint összegű, ugynevezett rizikó életbiztosítást kötött az állami biztosító debreceni városi fiókjánál. kedvezményezettként kölcsönösen a tulélő házastársat jelölték meg. a biztosítás 1981 júliusában lépett életbe, s még abban a hónapban - július 25-én - gombosék két kislányukkal lengyelországi turistautra indultak. augusztus 2-án tenczyn község közelében sátoroztak. este a gyerekeket lefektették, majd amikor a lányok már aludtak, gombos tiber egy kövel kétszer fejbe sújtotta feleségét, aki a melllette folyó 10-15 centiméter vízmélységű patakba zuhant. gombos ezután felesége hátára ugrott, s annak mindkét kezét szétfeszítve, testére

H

ránehezvedve, az asszonyt a vízbe nyomta. amikor már nem adott életjelt magáról, mellé helyezte a lengyelországban korábban vásárolt kalapácsot és elemlámpát. azt a látszatot keltve ezzel, hogy feleségét idegen személy vagy személyek ölték meg.

hazaérkezése után gombos az állami biztosítónál felesége csé-80-as biztosítására, valamint az utra megkötött baleset- és poggyászbiztosításra több mint hatvanezer forintos kárigényt jelentett be, majd néhány hónap múlva ezt kiegészítve a rizikó biztosítással, összesen 2 millió 263 ezer forintot követelt az állami biztosítótól. a biztosító megtagadta az összeg kifizetését. a rendőrség vizsgálatot indított az ügyben. ennek során gombos tagadta az emberölést, a közvetlen és a közvetett bizonyítékok azonban ellene szóltak. nem könnyítette helyzetét a vizsgálat során elkövetett öngyilkossági kísérlete sem.

az ügyben a legfelsőbb bíróság mondja ki a végső ítéletet.
/mti/ tár/éva/kö az pr
20.10 140782 1713

-.-

sb0070 4 180 mtib2017

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /1. rész/

1983. július 14.

sb0001 szovjet könyvek magyarországon /1. rész/
sb0002 szovjet könyvek magyarországon /2. rész/
sb0003 a szépművészeti múzeum helyreállítása
sb0004 a színházi kisvállalkozások /1. rész/
sb0005 a színházi kisvállalkozások /2. rész/
sb0006 gyorsabb tanácsai ügyintézés
sb0007 szoborállítások a fővárosban
sb0008 sikeres magyar-szovjet kooperáció
sb0009 madarak a tarlókon
sb0010 ismét megjelent a kecsege
sb0011 üzemi próba a tapolcai bazaltgyapot-gyárban
sb0012 arany-morzsa
sb0013 törlik a dohányt hevesben
sb0014 rendezték a velencei-hegység turistautjait
sb0015 új szervezeti formák magánkiskereskedőknél
sb0016 hatezer tonna uborka exportra
sb0017 zöldborsószezon
sb0018 kertbarátok tanácsadója
sb0019 önkiszolgáló nagykereskedelmi raktár
sb0020 közös alkatrészgyártó üzem

H.

sb0021 takarékbetétkönyv - fiataloknak
sb0022 új kisüzemek a délnyugaton
sb0023 szárba szökken a korai rizs
sb0024 nemzetközi bridsz-fesztivál salgótarjánban
sb0025 halálos balesetek
sb0026 könyvek időszerű gazdaságpolitikai témákról /1. rész/
sb0027 könyvek időszerű gazdaságpolitikai témákról /2. rész/
sb0028 könyvek időszerű gazdaságpolitikai témákról /3. rész/
sb0029 a kszdsz központi vezetőségi ülése /1. rész/
sb0030 a kszdsz központi vezetőségi ülése /2. rész/
sb0031 csehszlovákia bemutatkozik
sb0032 nyári nagytakarítás a fővárosban
sb0033 josef sklenka kiállítása
sb0034 időjárásjelentés /1. rész/
sb0035 időjárásjelentés /2. rész/
sb0036 ülést tartott az mszmp somogy megyei bizottsága
sb0037 csongrád megyében is learatták a búzát
sb0038 elhunyt prókai istván
sb0039 budapesten rendezik meg /1. rész/
sb0040 budapesten rendezik meg /2. rész/
/folyt. köv./ er
21.03 140782 1727

sb0071 4 180 mtib2018

belpolitikai hireink tartalomjegyzék /2.rész/

sb0041 magyar-nsz kooperáció
sb0042 vági istván-émlékérem
sb0043 szabad kempinghelyek
sb0044 piaci előrejelzés
sb0045 dr. gál lászló kitüntetése
sb0046 orvosmeteorológiai tájékoztató
sb0047 a környező országok időjárása
sb0048 az európai nagyvárosok hőmérséklete
sb0049 vízhőmérsékletek
sb0050 a főinform jelenti
sb0051 a cooptourist sajtótájékoztatója
sb0052 jugoszláv katonai küldöttség
sb0053 munkaerőgazdálkodás
sb0054 dijkiosztás /1.rész/
sb0055 dijkiosztás /2.rész/
sb0056 a munkahelyi demokrácia /1.rész/
sb0057 a munkahelyi demokrácia.../2.rész/
sb0058 optimális takarmányadagolás
sb0059 redő ferenc kiállítása

H.

sb0060 ipari formatervezők...
 sb0061 időjárásjelentés
 sb0062 székesfehérvári városi..
 sb0063 művészi könyvkötések
 sb0064 fogadás a francia nemzeti...
 sb0065 történelmi színmű kőszegen
 sb0066 autómozi dabason
 sb0067 magyar-ndk ipari tárgyalások
 sb0068 halálra ítélték a biztosítási gyilkosság.../1.rész/
 sb0069 halálra ítélték a biztosítási gyilkosság.../2.rész/
 sb0070 tartalomjegyzék /1.rész/
 sb0071 tartalomjegyzék /2.rész/

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében
 főszerkesztő: Kovács György
 szerkesztették: Halasi György
 Izsák Erika
 Fehér Péter

- v é g e -

/mti/

s pr
 21.04 140782 1356

H

--

M.T.I.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
 Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

00.008/x

Belföldi hírek

budapest, 1983. július 15.

bel

p é n t e k

sb0001 4 150 mtib1001

szerelik az első szovjet technológiai sort - magyar-szovjet együttműködés az elektronikai iparban

1983. július 15. - a közelmúltban megkezdtek az első szovjet technológiai sor felszerelését a mikroelektronikai vállalatnál. ezt megelőzően a gépsort a szovjet gyártó egy kisinyovi üzemben felállította, ott elvégezték a próbákat, egyúttal pedig betanították a magyar gépkezelő szakmunkásokat is. a mikroelektronikai vállalatnál a meghonosuló új technológiával jövőre megkezdik a különféle integrált áramkörök próbagyártását, 1985-ben pedig a nagyszorozatu termelést. addigra már valószínűleg egy másik, hasonló gyártósort is felszerelnek a budapesti üzemben. ily módon jelentős lépést tesz a magyar ipar az elektronikai központi fejlesztési program megvalósítása útján.

a magyar és a szovjet elektronikai ipar között már eddig is széles körű termelési és műszaki-tudományos együttműködés alakult ki. az ipari minisztérium a szovjet műszeripari, rádióipari, hírközlési eszközöket gyártó és az elektronikai ipari tárcákkal munkacsoportokban rendszeresen egyezteteti a fejlesztéseket és a kölcsönös szállításokat. hasonló intenzív kapcsolatot építettek ki a szovjet gyógyászati eszközöket gyártó iparral is. a minisztériumok közötti együttműködést egyre inkább a közvetlen vállalati kapcsolatok teszik eredményessé, például az egyesült izzó közösen fejleszt a szvetlana és a melz egyesüléssel, a medicor és a mom pedig számos gruz és balti köztársaságbeli vállalattal.